"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 172 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, elok. 13 p:nä—Mon., August 13 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kommunistisen Internationalen ohjesuunnitelma

SUURENMOINEN MARXILAINEN ASIAKIRJA, JOKA KUTSUU MAAILMAN TYÖLÄISIÄ JA TALONPOIKIA VALLANKUMOUKSELLISIIN TAISTELUIHIN

MOSKOVA. elok. 10. — New Yorkin "Daily Workerille" lähetetyssä radiosanomassa kerrotaan. että Kominternin toimeenpanevan komitean puheenjohtaja, Nikolai Buharin, määritteli Kommunistisen Internationalen maailman kongressin 24:ssä istunnossa eilen Kominternin ohjelmasuunnitelman todelliseksi proletariaatin strateegiseksi kansainväliseksi asiakirjaksi.

Buharin osoitti, että Internationalen ohjelma on proletariaatin diktatuurin ohjelma, ja merkkipylväs heti suoritettavia vallankumouksellisia taisteluita varten. Vallankumouksellisen marxilaisuuden ensimäiset asiakirjat, sellaiset kuin Kommunistinen manifesti ovat päteviä vielä tänä päivänä, julisti puhuja, mutta meidän ohjelmamme sisältää nykyisyyden synnyttämät eroavaisuudet.

Tilanne on muuttunut

Aikaisemmin kommunismi oli propagandaluontoinen, mutta tänään se muodostaa aktiivisen maailman armeijan, jonka päämäärä on näkyvissä. Ohjelmakomissioni on ollut pakoitettu muuttamaan viidennen kongressin hyväksymää ohjelmaa sentähden, että tilanne oli siitä lähtien muuttunut. Nämä muutokset ovat pääasiassa: uudet imperialistiset ryhmitykset, Kiinan vallankumous ja Neuvostoliiton uudet kokemukset ja edistyminen.

Viidennen kongressin aikana oli fascismi vasta alussa. Siitä lähtien sos.-dem. puolueet ovat läpikäyneet uuden kehitysasteen ja ammatillisen liikkeen toiminta on muuttunut. Taktilliset kysymykset, kuten kysymys yhteisrintamasta, ovat tänään toisenlaiset.

Marxilaisuus perustana

Me seisomme oikeaoppisen vallankumouksellisen marxilaisuuden perustalla. Levitämme marxilaisuuden opetuksia kapitalismin luhistumisesta ja maailman vallankumouksesta. Nykyisen tilanteen tärkeys on pakoittanut meidät analysoimaan sen konkreettisesti.

Puhumme nykyisestä maailman taloudellisesta järjestelmästä, imperialismin vastakohdista ja kapitalismin kriisistä konkreettisesti eikä abstraktisesti, ja tulkitsemme teoriamme.

Maailmansodan alussa ymmärsi Lenin tilanteen ja osoitti, että maailman vallankumous ei tulisi puhtaana proletaarisena kumouksena, vaan yhdessä kansallisten ja siirtomaasotien kanssa. Työläisten tehtävä on johtaa talonpoikaiston ja siirtomaiden kansojen vallankumouksellista liikettä.

Tilanne eri maissa

Ohjelma jakaa maat kolmeen eri luokkaan: korkeasti kehittyneisiin kapitalistimaihin, kohtalaisesti kehittyneisiin kapitalistimaihin ja lopuksi siirto- ja puolisiirtomaat. Ensiksimainituissa maissa on kysymys proletariaatin herruudesta kypsynyt. Erikoisena piirteenä ohjelmassa on osa, jossa käsitellään Neuvostoliittoa ja siirtomaita. Ohjelmassa myöskin käsitellään maailman proletariaatin suhdetta maailman talonpoikaistoon.

Kiinan vallankumous on muuttumassa porvarillisesta kumouksesta proletaariseksi kumoukseksi. Siirtomaakysymyksessä on kiinnitettävä huomiota Leninin teeseihin, jotka koskevat kapitalistisen yhteiskuntakauden välttämistä. Huolimatta loisluonteestaan on kapitalismi vielä kykenevä teknilliseen edistykseen, mutta tulee luhistumaan itse synnyttämiinsä vastakohtiin.

Ohjelmassa käsitellään myöskin finanssipääoman ja teollisuuspääoman keskinäisiä suhteita, sekä kysymystä liikatuotannosta, eli tuotannon ja kulutuksen epäsuhteesta.

Komissionissa oli erimielisyyksiä "sota"-kommunismia ja "Nepiä" koskevissa kysymyksissä. Nep. on olemassa heijastamassa tuotantosuhteita, missä esiintyy pientuottajia. Missä viimeksimainittuja ei ole, Nepin tarpeellisuus voidaan sivuuttaa. Mutta maailman proletariaatin ja talonpoikaiston suhteet ovat käytännössä jokseenkin samat, kuin Neuvostoliiton talonpoikaiston ja työläisten suhteet. Markkinoiden tarpeellisuus pientuottajia varten on niinollen kansainvälinen.

Sotakommunismin ei tarvitse välttämättömästi olla ensi aste vallankumouksen jälkeen. Meidän tulee pidättää itsellemme vapaat kädet käyttääksemme hyväksemme kutakin tilannetta.

Kelloggin "rauhan"-sopimuksen tyhjyys

Coolidge selittää, ettei sopimus vaikuta "maanpuolustukseen"

SUPERIOR, Wis., elok. 12. — Neljäntoista vallan kanssa tehtävä "sodanvastustamissopimus" ei pres. Coolidgen käsityksen mukaan tule vaikuttamaan Yhdysvaltain laivaston ja armeijan voimakkuuteen, jotka on suunniteltu "kokonaan maanpuolustustarkoituksia" varten. Sodanvastustamissopimuksessa sitoutuvat allekirjoittaneet valtiot pidättäytymään hyökkäyksistä toisiaan vastaan, ja sentähden sopimuksella voi olla vain vähän tekemistä asioiden kanssa, jotka "koskevat puhtaasti maanpuolustusta", toitottaa tämä amerikkalaisen imperialismin yliasiamies hävyttömässä kyynillisyydessään.

Kelloggin sopimus tulee tuskin vaikuttamaan mitään Yhdysvaltain suunnitteleman 10 risteilijän ja yhden lentokoneiden kuljetuslaivan rakentamiseen. Samoin on merkillepantava, että "sodanvastustamissopimuksista" huolimatta, aijotaan tulevana varainhoitokautena tuhlata kymmeniämiljoonia dollareita enemmän sotavarustuksiin, kuin kuluneena vuonna.

Maailman sosialistipettureiden puolustama Kelloggin sopimus on siis vain yksi toimenpide laajoissa sotavarustelujuonitteluissa, jotka parhaillaan ovat tekeillä.

Mikä on hallituksen kanta siirtolaisien tuottamiseen nähden

Työministeri puhuu hallitusta vastaan — Sanoo vastustavansa siirtolaisten joukottain maahan tuottamista

DRYDEN, Ont., elok. 13. — Oxdriftissa pitämässään puheessa on liittohallituksen työasiain ministeri Peter Heenan sanonut, että "ovi on selkosen selällään sellaisille brittiläisille siirtolaisille, jotka tulevat maahan omasta alotteestaan", ja että Canadassa "on runsaasti mahdollisuuksia etenkin maanviljelyksen alalla niille, jotka haluavat menestyä."

Puheessaan sanoi ministeri vastustavansa paisutettua siirtolaisvirtaa, joka aiheutuu itsekkäiden pyyteiden vuoksi harjotettavasta harhaanjohtavasta propagandasta ja mikä johtaa harhakäsitteiden vallassa olleiden siirtolaisten pettymiseen, sekä vaikeuttaa työttömyystilannetta, mikä esiintyy kaupungeissa talvisin.

Kun maahan on parhaillaan tulossa Canadan hallituksen siunauksella kymmenentuhatta brittiläistä kaivostyöläistä elonkorjuuseen, niin on vaikea käsittää työministerin puheiden ja hallituksen toimenpiteiden erilaisuutta, sillä ne lyövät toinen toistaan korvalle. Näyttää siltä, että hallitus haluaa palvella teollisuudenharjottajia tuottamalla heitä varten maahan liikaa työvoimaa palkkojen alentamista varten ja lähettää sitten työministerinsä tyynnyttämään työväestöä kauniilla puheilla siitä, mitä työministeri ajattelee asiasta. Sitä varten tämä "työväenmies" lienee roikutettukin hallitukseen.

KEINOTTELUA TYÖPAIKOISTA

Detroit. — Täällä on vangittu muuan Saturnis Cellyena-niminen mies, joka oli harjoittanut olevaa petosta Fordin tehtailla. Hänellä oli ollut tapana käydä tehtaan portilla, esiintyen ensiluokan mekanikkona työpaikkaa hakemassa. Saatuaan työpaikan, oli hän myynyt työkorttinsa, jotka oli kirjoitettu väärille nimille, toisille henkilöille, ottaen niistä $35—$100. Kaikkiaan parisataa miestä on todettu saaneensa tällä tavalla työpaikan Fordin tehtailla.

SUURI VALASPARVI TAPETTU

Köpenhamina, elok. 11. — Viisisataa valasta, jotka liikkuivat parvessa, tapettiin Westman Havenin luona Färsaarten rannikolla Pohjanmerellä joku päivä sitten.

Sodanvaara raaka todellisuus

Ohjelmassa kiinnitetään huomiota sos.-dem. kehitykseen, ja erikoisesti vasemmansiiven sos.-demien esittämään osaan.

Puhuja sanoi edelleen, että kansainvälinen tilanne kärjistää sodanvaaraa, ja ettei tämä suinkaan ole mikään fraasi, vaan raaka todellisuus. Tästä ohjelmasta on oleva suurta apua kommunistisen lipun alla käytävälle taistelulle maailman proletariaatin voiton saavuttamiseksi ja maailman kommunismin toteuttamiseksi.

Puhe otettiin vastaan suurilla suosionosoituksilla. Sen jälkeen esitti puheenjohtaja Thaelman kokoukselle saapuneita tervehdyksiä, joita oli m.m. Berliinin nuorkommunistien liitolta, Neuvostoliiton risteilijä "Cominternilta" j.n.e.

Hämmästyttävää työttömyyttä keskikesällä

TYÖTTÖMYYS HUOMATTAVINTA SEKATYÖLÄISTEN KESKUUDESSA.

CALGARY, Alta., elok. 13. — Kun viranomaisten taholta ei ole tahdottu uskoa todeksi sitä, että sadottain työläisiä on joutilaana parhaana keskikesän aikana, jolloin kaikki työt ovat täydessä käynnissä, niin täkäläisen hallituksen työnvälitystoimiston johtajan lausunto todistaa, että heinäkuun 23 oli toimiston kirjoissa 388 tervettä ja työkykyistä miestä, joille ei ollut saatavissa töitä. Huomattava osa näistä työläisistä oli sekatyöläisiä.

Kun otetaan huomioon, että vaan murto-osa — ehkä ainoastaan noin kymmenen prosenttia — työttömistä työläisistä ilmoitttautuu työnvälitystoimistoihin, niin on tässä kaupungissa ollut tuhansia työläisiä työttöminä, huolimatta vallitsevasta parhaasta työkaudesta.

Ja kaikesta huolimatta täytyy maahan haalia työvoimaa oikein valtion avustuksella ja toimesta, vaikka maassa vallitsee työttömyys.

Mutta tarkoituksena onkin polkea työpalkat mahdollisimman alhaisiksi.

Neuvostoliitto laivanrakentajana

Viisivuotissuunnitelma käsittää 171 uutta laivaa

MOSKOVA. — Neuvostoliiton kauppalaivaston hallinto on hyväksynyt 5-vuotisrakennussuunnitelman, jonka mukaan tullaan rakentamaan 171 laivaa.

Näistä laivoista tulisi 46 käytettäväksi viljan kuletukseen, 26 kivihiilen kuletukseen ja 20 puutavaran kuletukseen. Senlisäksi rakennetaan matkustuslaivoja kaikille reiteille.

Timminsin osuuskauppa toiseksi suurin

Liikevaihto toukokuulla yli 35,000 dollaria

BRANTFORD, Ont., elok. 13. — Vaikka timminsiläinen osuuskauppa Workers' Co-operative of New Ontario on nuorin liike Canadan osuustoimintaliitossa, niin on se siitä huolimatta paisunut myyntiin nähden toiseksi suurimmaksi maan osuuskaupoista. Sen myynti nousi viime toukokuulla 35,330 dollariin.

Vaikka osuuskauppa ei ole jäsenmääräänsä nähden kuin kahdeksanneksi suurin, niin on se jäsentensä uskollisuuden ja yleisen kannatuksen ja tunnustuksen vuoksi saavuttanut näin huomattavan aseman maan osuuskauppojen joukossa.

Viime vuoden lopussa ilmotettiin jäsenmääräksi 266 henkeä. Vuoden kuluessa nousivat myynnit 291,637 dollariin. Osuuspääoma ilmotettiin 5,750 dollariksi, ja puhtaat voitot 12,349 dollariksi. Kaupan palveluksessa oli 18 työläistä.

Ryhtyi nukkumaan kun näki toverinsa hukkuvan

COBALT, Ont., elok. 13. — Kun opas Joseph Claveau näki toverinsa Ludger Jaquesin putoavan heidän kanootistaan Temagami järveen, niin huusi hän apua ja ryhtyi sitten nukkumaan. tiedottaa maakuntapoliisi, joka on tutkinut hukkumistapausta.

Kummatkin olivat jucpotelleet ja olivat kuluttaneet suuret määrät väkijuomia.

Neuvostoliiton sato ylittää laskelmat

MOSKOVA, elok. 11. — Syksyn elonkorjuu lupaa ylittää kaikki maanviljelyskomisariaatin toiveet, sikäli kuin vilja-alueilta saapuu tietoja sadon valmistumisesta. Huolimatta keväällä sattuneista huonoista ilmoista, ja että kevätvilja ei ollut runsasta Ukrainassa, tulee sato kuitenkin ylittämään huippuvuoden 1926 sadon, jolloin korjattiin 78,300,000 tonnia viljaa. Siperialainen sato on parempi kuin on ollut vuosiin, ja Neuvostohallituksen nopea siemenviljan jakelu on tehnyt paljon kevään vajauksen peittämiseksi. Helpompien viljan kokoamis- ja jakelumenetelmien avulla odotetaan leivän olevan riittävää ja halpaa sekä runsasta vientiylijäämää tulevana kulutuskautena.

— Vuoden 1927 lopussa oli Canadassa 12,440 postikonttoria.

Hiilenkaivajat päättäneet lakkoutua

KOLMESATAA HIILENKAIVAJAA VASTUSTAA PALKKOJEN ALENTAMISTA JA VAATII JÄRJESTÖN TUNNUSTAMISTA

DRUMHELLER, Alta., elok. 11. — Perjantai-iltana pitämissään kokouksissa ovat kuuden Waynen piirin hiilikaivannon työläiset päättäneet 298 äänellä 9 vastaan ryhtyä lakkoon lauantai-iltana, elleivät työnantajat suostu sitä ennen työläisten vaatimukseen järjestön tunnustamisesta ja peruuta seulojen asettamisesta aiheutuvaa palkkojen alentamista tavalla tai toisella.

Näissä kaivannoissa työskentelee tavallisesti noin tuhannen työläistä, mutta nyt huonon työajan ollessa käsillä, nousee työläisten lukumäärä hiukan yli kolmensadan. Työnantajat ovat valinneet hyökkäystään varten ajan, jolloin vähimmän työläisiä on työssä ja suuret joukot ovat työttöminä.

Seulojen asettaminen aiheuttaa palkkojen alenemisen, kun huomattava osa kaivetusta hiilestä joutuu seulan läpi kulkiessaan hyljätyksi. Hiilenkaivajille maksetaan yleensä palkkaa kaivetun hiilen painon mukaan. Hiilenkaivajat vaativat seulojen poistamista tai palkkojen korottamista.

Canadan väkiluku

OTTAWA, elok. 13. — Liittovaltion tilastollisen toimiston kerääämien viimeisten tietojen mukaan oli maan väkiluku maakunnittain seuraavain suuruinen:

Prince Edward Island	86,400
Nova Scotia	547,000
New Brunswick	415,000
Quebec	2,647,000
Ontario	3,229,000
Manitoba	655,000
Saskatchewan	851,000
Alberta	631,900
British Columbia	583,000
Yukonin alue	3,500
Luoteiset alueet	9,200
Koko Canada	9,658,000

Kaikissa muissa maakunnissa, paitsi Prince Edward Islandissa lisääntyi väkiluku vuoden kuluessa hiukan, nousten lisäys yhteensä 139,000 henkeen. Prince Edward Islandin maakunnassa osotti väkiluku edelliseen vuoteen verraten 300 hengen vähenemistä.

Niin runsaasti siirtyy Canadasta maassa syntynyttä väestöä Yhdysvaltoihin, että vuotuinen siirtolaisuus ei riitä korvaamaan maan asukaslukuun siten syntynyttä tappiota.

Nuorta renkipoikaa syytetään murhasta

Kymmenen vuotias renkipoika tunnustaa surmanneensa neljän kuukauden ikäisen hoidokkinsa

ST. JOHNS, N. B., elok. 13. — Kymmenen vuotias renkipoika Roland Cousineau on tunnustanut surmanneensa hoidettavanaan olleen, työnantajansa Roch Sorelin neljän kuukauden ikäisen lapsen. Roland on pidätettynä ja tultanee häntä syyttämään murhasta.

Nuori palkkaorja sanoo kyllästyneensä lapsen alituisesta itkemisestä ja kiukuissaan surmannut hänet.

Nuoren renkipojan saatetaan helposti käsittää suuttuneen siitä, että lapsi oli alinomaa itkenyt. Siihen kyllästyneenä oli hän ajattelemattomuudessaan ja kiukuissaan sitten surmannut lapsen päästäkseen eroon häntä kiusanneesta vaivasta. Poikanen on täten joutunut yhteiskunnallisten epäkohtien johdosta jo nuorena sen uhriksi, sillä kymmenen vuotiaan lapsen pitäisi vielä itsensä olla hoidettavana, eikä huolehtia palkkalaisena toisesta lapsesta.

IMPERIALISTISIA LENTAJIA KUOLLUT

Pariisi. elok. 9. — Ranskalainen lentokoneohjaaja Maurice Drouhin, joka loukkaantui vaikeasti sen lentokoneen murskautuessa, jolla hän oli aikonut tehdä reklaamilento Amerikkaan niittäälleen mainetta Ranskan imperialisteille, kuoli tänään. Onnettomuudessa sai myöskin surmansa mekanikko Lannet, samalla kun kaksi muuta henkilöä haavoittui pahoin.

SEITSEMÄNTUHATTA DOLLARIA TANSSISTA

Toronto, elok. 13. — Crystal Beachissa marathontanssit järjestänyt yhdysvaltalainen Milton C. Grandall on ansainnut liikkeellään seitsemäntuhatta dollaria. 38,000 50 sentin pääsymaksua kerralta oli maksettu tanssin katsomista varten.

Voimakkaimmat ja terveimmät käyvät kaupaksi

BRITTILÄISET TYÖTTÖMÄT LÄHTEVÄT MATKAAN ELONKORJUUTÖIHIN PIENI PAPERIKÄÄRÖ KAINALOSSA.

MONTREAL, elok. 13. — Tänne Lontoosta saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että ainoastaan voimakkaimmat ja terveimmät pääsevät matkaan Canadan elonkorjuutöihin, sillä kaikki halukkaat miehet alistetaan tiukan lääkärintarkastuksen alaiseksi. Viime perjantai-illan jälkeen ei otettu enää tarjokkaita vastaan, sillä ilmottautuneiden lukumäärä nousi silloin yli 23,000 työläisen, joista jo oli hyväksytty 6,212. Loput vajaa neljätuhatta voidaan saada helposti vaikka lääkärintarkastus olisi tiukempikin.

Viikon lopulla lähetettiin matkaan lähes kolmetuhatta miestä ja loput tulee lähetettäväksi tämän viikon kuluessa. Matkaan lähtijöillä oli matkavarustuksensa paperikäärössä tai kankaalla päällystetyssä nyytissä. Paremmassa asemassa olevilla oli sentään jonkinlaatuinen matkalaukku. Monien maallinen omaisuus oli kääritty nenäliinalla päällystettyyn kääröön. Kun työläiset ovat olleet vuosiakin työttöminä, niin ei heillä ole suuret maalliset omaisuudet haittana matkalla.

Ensimäisten siirtolaistyöläisiä kuljettavien laivojen arvellaan saapuvan tänne tämän viikon puolivälin tienoissa.

Vanhuudeneläkkeitä ryhdytään maksamaan Manitobassa

Kolmetuhatta henkeä jättänyt eläkehakemuksen

WINNIPEG, elok. 13. — Lainlaatijakunnan viime istuntokaudella hyväksymä vanhuudeneläkelaki astuu maakunnan hallituksen hallinnollisen määräyksen perusteella voimaan tulevan syyskuun 1 päivästä alkaen. Työläisten tapaturmain korvauslautakunnalle, joka huolehtii lain sovelluttamisesta maakunnassa, on jo tähän mennessä jätetty noin kolmetuhatta hakemusta eläkkeen saantia varten.

Eläkettä maksetaan kaikille 70 vuotta täyttäneille kansalaisille, joiden vuotuiset tulot eivät ole 365 dollaria suuremmat, ja jotka ovat asuneet Canadassa 20 vuotta, josta ainakin viisi vuotta maakunnassa. Eläkkeen suuruus on 20 dollaria kuukaudessa, ellei eläkkeen saajilla ole lainkaan tuloja ja on sitä pienempi, mitä enemmän vanhuksilla on vuotuisia tuloja 365 dollarin tuloihin saakka.

Maalarien palkkojen alentaminen Torontossa

Kaksi kilpailevaa järjestöä syyttävät siitä toinen toistaan

TORONTO, elok. 13. — "Kansainvälisen" maalarien järjestön virkailijat ovat syyttäneet National Union of Painters, Decorators and Paperhangers of Canadan jäseniä ja virkailijoita siitä, että mainitun järjestön toimesta on suostuttu työskentelemään kansallisen näyttelyn töissä 75 sentin tuntipalkalla, vaikka paikallinen alin palkka on 85 senttiä tunnilta.

Nyt on mainitun järjestön taholta ilmoitettu, että "kansainvälinen" järjestö onkin syypää palkkojen alentamiseen, sillä sen jäsenet olivat olleet mainituissa töissä 75 sentin tuntipalkalla, kun työmaalle saapui kansallisen järjestön jäseniä. Asiain näin ollen, eivät kansallisen järjestön myöhemmin töihin saapuneet jäsenet voineet tehdä muuta kuin hyväksyä "kansainvälisen" järjestön toimesta ja suostumuksella käytäntöön otetun palkkatakaksan.

PORVARILLISEN OIKEUDEN ARVON KUNNIOITTAMINEN

Montreal, elok. 13. — Tuomari P. A. Choquette on ajattanut ulos oikeudesta henkilön, joka esiintyi paikalla paidanhihat ylös käärittynä ja takitta.

"Arvokkuuden pitää vallita brittiläisessä oikeudessa", oli tuomari perustellut tekotaan. Kun porvarillisen "oikeuden" arvo on katoamassa, niin pitää sitä pönkittää kaikenlaatuisilla vippakonsteilla.

Syöpätauti lisääntyy—Voittaa keuhkotaudin

TORONTO, elok. 13. — Syöpätaudin aiheuttama kuolevaisuus oli vuonna 1921 koko maassa 75 henkeä kutakin sataatuhatta asukasta kohden. Vuoteen 1927 mennessä oli se noussut 83 henkeen. Syöpätauti on täten voittanut vaarallisuuteensa nähden keuhkotaudin.

Syövän aiheuttama kuolevaisuus oli korkein Nova Scotiassa, aiheuttaen siellä 102 kuolemaa sataatuhatta asukasta kohden. Seuraavana oli Ontario, missä on todettu 100 tapausta Quebecin 73 tapausta vastaan, kutakin sataatuhatta asukasta kohden.

Idän sanotaan olevan tärkeänä tekijänä syövän takia aiheutuneeseen kuolevaisuuteen, sillä nuoremmissa maakunnissa, missä on vähemmän vanhoja asukkaita, on kuolevaisuus siihen huomattavasti alhaisempi kuin muualla maassa. Niinpä kuolee tautiin Saskatchewanissa 53 ja Algertassa 67 henkeä kutakin sataatuhatta kohden.

Elonkorjaajien tuottamisesta kiistellään

Miksi ei oman maan työttömiä avusteta matkaan elonkorjuuseen?

TORONTO, elok. 13. — "Minä olen vakuutettu, että Canadassa ja Yhdysvalloissa löytyy riittävästi työvoimaa, joko työttömiä tai sellaisia miehiä, jotka voivat jättää työnsä kuudeksi tai kahdeksaksi viikoksi ja pelastaa tilanteen lännen vainiolla", sanoi täällä brittiläisten siirtolaisten vastaanottamis- ja huoltamisyhdistyksen presidentti Albert Chamberlain.

"Tarvitaanko lännellä todella 44,000 elonkorjaajaa? Meillä ei ole muiden sanoja siitä takeena, kuin rautatieyhtiöiden. Jos 44,000 todella tarvitaan, niin onko tehty kaikki mitä voidaan työvoiman hankkimiseksi Canadasta ja Yhdysvalloista? Jos rautatiet ovat todella tosissaan niin miks'ei hallitus vuokraa kymmenen tai kaksitoista junaa itä-Canadan työttömien ilmaista kuljettamista varten lännelle, tai anna kyytimaksun perimistä maanviljelijäin tehtäväksi. He voisivat maksaa sen joko omasta kohdastaan tai vähentää miesten palkoista", sanoi hän edelleen.

"Lukuisat Toronton työttömät olisivat halukkaita lähtemään lännelle, jos heillä vaan olisi 15 tai 20 dollaria kyytiä varten. Siinä se vaikeus onkin. Sillä jonkun aikaa työttöminä olleilla ei luonnollisestikaan ole niin suuria varoja."

Chamberlain viittasi tämän jälkeen vuoden 1923 kokemukseen elonkorjaajien tuottamisesta Brittein saarilta. Elonkorjuun suoritettua joutuivat miehet työttömiksi ja elivät kurjasti hyväntekeväisyyden varassa.

Täkäläiset pelastusarmeijan siirtolaistoimitsijatkin ovat sitä mieltä, että elonkorjuutyöläisten maahan tuottaminen Brittein saarilta on epäonnistunut toimenpide.

Canadan hallituksen olisi pitänyt jyrkästi vastustaa hanketta, sillä Suurbritannian hallitus haluaa päästä eroon osasta työttömiä hinnalla millä hyvänsä, ja canadalaiset rautatieyhtiöt haluavat saada mahdollisimman paljon halpaa työvoimaa rautateiden rakentamista ja korjaamista varten sekä teollisuudenharjottajien tarpeeksi.

Prospektori hukkunut

SOUTH PORCUPINE, Ont., elok. 13. — Tänne on saapunut tieto, että Robert Robertson niminen prospektori on hukkunut Beaver järveen Saskatchewanin maakunnassa, ollessaan prospekteerausmatkalla niillä seuduin.

Robertson oli aijemmin työskennellyt kaivannoissa Porcupinen ja Kirkland Laken alueella.

— Canadan postilaitoksen tulot olivat vuonna 1927 32,295,194 dollaria.

— Vuonna 1911 oli maassa käytännössä 22,000 autoa. Kymmenen vuoden kuluttua oli niiden määrä noussut 465,000 ja nyt niiden lukumäärän arvellaan olevan lähes miljoonan.

Joutuuko Japani eristetyksi Kiinan politiikassaan

JAKELEE UHKAVAATIMUKSIA NANKINGIN HALLITUSTA VASTAAN SAMALLA, KUN ENGLANTI JA AMERIKKA OVAT KEINOTELLEET EDULLISIA SOPIMUKSIA

SHANGHAI, elok. 12. — Luotettavasta lähteestä on saatu tietää, että Japanin ulkoministeri, parooni Hajashi, on lähettänyt Mantshurian kuvernöörille Tsang Hsueh-Liangille uhkavaatimuksen, saatuaan, kuulla, että Mukdenin hallituksen toimeenpaneva neuvosto oli päättänyt hyväksyä Nankingin hallituksen tarjoukset maakunnan liittymisestä Nankingin vallan alle. Uhkavaatimuksessa selitetään, että Japani jyrkästi vastustaa kolmen itäisen maakunnan yhtymistä Nankingiin, koska Japanin hallituksen käsityksen mukaan sellainen teko vaarantaisi Japanin erikoista asemaa ja etuja Mantshuriassa.

Harkittuaan tarkoin tilannetta, hyväksyi Mantshurian hallitus Nankingin ehdot Kiinan yhdistämisestä. Japanin hallituksen toimenpide ei tullut odottamatta, sillä jo ennakolta tiedettiin Japanin varustautuvan kiristystoimiin Mantshurian pysyttämiseksi erossa Nankingista.

Japanin suhtautuminen aikaansaanut erittäin vakavan tilanteen

Nankingin hallituksen vastausta Japanin esiintymiseen ei vielä tunneta, mutta Japanin uhkavaatimuksen katsotaan kehittävän erittäin vakavan tilanteen ei ainoastaan kiinalais-japanilaisissa suhteissa, mutta myöskin kansainvälisesti.

Muutama päivä takaperin teki Englannin hallitus sopimuksen Nankingin hallituksen kanssa, joka sopimus oli samansuuntainen, kuin Yhdysvaltain ja Nankingin välillä aikaisemmin tehty sopimus. Sopimuksella ilmoitetaan Nankingin hallituksen tyydyttäneen Englannin vaatimukset Nankingin selkkauksen suhteen vuodelta 1927, ja Englannin vuorostaan luvanneen Kiinalle vapauden asettaa omat tullitariffinsa, sikäli kuin Englantia ei tultaisi asettamaan huonompaan asemaan, kuin muut maat tullien suhteen.

Nankingin selkkauksella tarkoitetaan Nankingin verilöylyä, joka seurasi sen jälkeen, kun kansalliset olivat vallanneet kaupungin. Tällöin oli ulkomaalaisten omaisuutta ryöstetty, ja muutamia ulkomaalaisia surmattu. Kostoksi olivat imperialistivaltojen sotalaivat pommittaneet kaupunkia, murhaten tuhansia ihmisiä, etupäässä kaupungin siviiliväestöä.

Vaatii entisten ryöstösopimusten voimassapitämistä

Nankingin ja Japanin hallituksen suhteiden kiristymiseen oli myötävaikuttanut Nankingin hallituksen ulkovalloille lähettämä nootti, missä ilmoitettiin, että Kiinan ja ulkovaltojen väliset vanhat kauppasopimukset lakkautetaan, ja kehotettiin ulkovaltoja neuvottelemaan uusista sopimuksista. Vaikka Kiinan ja Japanin välillä tehdyn sopimuksen aika oli kauan sitten umpeenkulunut ja sopimusta väliaikaisilla määräyksillä pidetty voimassa, vaati Japani kuitenkin tiukasti, että mainittua sopimusta oli pidettävä edelleenkin voimassa.

Japani joutui tavallaan eristettyyn asemaan sen johdosta, että Yhdysvallat ja Englanti olivat solmineet uudet sopimukset Nankingin kanssa.

Washingtonista ilmoitetaan, että Yhdysvaltain hallitus tulee Japanin suhtautumisen johdosta huomauttamaan Washingtonissa v. 1922 solmitusta yhdeksän vallan sopimuksesta, joka määrää, että kunkin sopimusvallan tulee neuvotella toisten kanssa, milloin Kiinassa kehittyy tilanne, joka koskee jotakuta niistä. Japani oli myöskin tämän sopimuksen allekirjoittajana.

Japani haluaisi sovelluttaa Monroe-oppia Aasiaan

TOKIO, elok. 12. — "Hochi Shimbun"-niminen japanilainen lehti ilmoittaa, että Japanin hallitus aikoisi koettaa jättää Kiinan kysymykset pois Yhdysvaltain ja Japanin kanssa tehtävästä välityssopimuksesta, samalla tavalla, kuin Yhdysvallat jättävät Monroe-opin mukaisesti Latinalaista Amerikkaa koskevat suhteensa ulkopuolelle vieraiden valtojen kanssa tehtäviä sopimuksia. Jos Japani onnistuisi saamaan sellaisen sopimuksen, olisi se suurimerkityksellinen asia, sillä se merkitseisi, ettei Japani vastaisuudessa tule sitomaan käsiään Aasian politiikassaan.

— Canadan postisäästöpankissa oli vuoden 1927 lopussa talletuksia 23,402,336 dollaria.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määräpyhä jälkeisinä päivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
[illegible]

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Hevosvoima ja työvoima

The Daily Worker kirjottaa:

Kansallinen teollisuuskonferenssin johtokunta on julkaissut kiintoisen vertailun Yhdysvaltain ja Suurbritannian tehdasteollisuus-metodeista. Huolimatta siitä, että tässä asiakirjassa ilmenee jonkunverran imperialistista ylistystä Amerikan jättiläismäiselle ja yhä kasvavalle kapitalismille rappeutuvaan brittiläiseen imperialismiin nähden, niin perustuu se muutamille erittäin tärkeille tosiseikoille.

Tässä asiakirjassa osotetaan, että Yhdysvaltain kahdeksassa johtavassa tehdasteollisuuden haarassa käytetään mekaanista voimaa paljoa enemmän kuin Britannian tehdasteollisuudessa, eroavaisuus ollen puolitoista hevosvoimaa itsekutakin työssä olevaa työläistä kohden. Vuonna 1925 tuottivat amerikalaiset teräs- ja valssaustehtaat tuotteita yhteensä 2,946,068,000 dollarin arvosta ja niiden palveluksessa oli 370,726 palkkatyöläistä; sitävastoin tuottivat englantilaiset tehtaat vuonna 1924 660,895,0000 dollarin arvosta tuotteita ja niiden palveluksessa oli 200,181 palkkatyöläistä. *Täten siis amerikalaisen työläisen vuotuisen tuotannon arvo tekee likimäärin 7,946 dollaria ja brittiläisen vain 3,301 dollaria.*

Muihin teollisuuksiin nähden sanotaan suhdeluvun olevan paljoa korkeamman, amerikalainen työläinen tuottaen muutamilla teollisuusaloilla kaksi ja puoli jopa kolme kertaa enemmän kuin brittiläinen. Mutta autoteollisuuden alalla ovat suhdeluvut kerrassaan hämmästyttävät. Kun Yhdysvalloissa vuonna 1924 430,303 palkkatyöläistä tuotti 4,745,660,000 dollarin arvosta autoja, niin samana vuonna 145,701 brittiläistä työläistä tuotti vain 374,124,000 dollarin arvosta autoja. *Toisin sanoen siis itsekukin amerikalainen työläinen tuotti yhdessä vuodessa autoja* 11,028 *dollarin arvosta ja brittiläinen työläinen vain 2,567 dollarin arvosta.*

Kansallinen teollisuuskonferenssin johtokunta laskee Yhdysvaltain korkeamman työtehoisuuden johtuvan siitä, että siellä käytetään mekaanista voimaa itsekutakin työläistä kohden 12.85 hevosvoimaa ja Suurbritanniassa vain 9.15.

Lähtemättä lähemmin todistelemaan ylläesitettyjen numerojen tarkkuutta, tiedämme me, että niissä ilmenevä yleinen suunta toteaa sen, miksi entinen maailman valtias, Britannian valtakunta niin nopeaan rappeutuu ja miksi elinvoimainen, saaliinhimoinen Yhdysvaltain imperialismi onnistuneesti anastaa itselleen tätä maailman valtiaan paikkaa. Niin, sen nuo luvut tekevät, mutta siinä on vasta jutun toinen puoli. Nuo luvut näet myös osottavat pääoman hirvittävän suuren elimellisen yhdistymisen Yhdysvalloissa ja verrattain alhaisen pääoman elimellisen yhdistymisen Suurbritanniassa; viimeksimainituista suhteista on seurauksena se, että amerikalaiset finanssikapitalistit kokoavat maailmanmarkkinoilta tavattomat suuret määrät suhteellista yliarvoa, kilpaillessaan raihnautuneiden brittiläisten kilpailijainsa kanssa.

Mutta noissa hevosvoimaa käsittelevissä numeroissa ei kerrota mitään Amerikan työläisten *miesvoiman* tuhoutumisesta eikä hirveästä työvauhdista. Missään muussa kapitalistisessa joukkotuotannon maassa tappava jauhinkivi ei syö niin paljoa ihmiselämää kuin mitä se tekee Yhdysvalloisssa. Missään muussa maassa työväenluokan jäsenten elämää ei tuhota niin huolettomasti kuin Yhdysvalloissa. Ylläesitetyt viattomat numerot kertovat vain sen, että tuotannon määrä on niin suuri itsekutakin työläistä kohden; mutta nuo numerot jättävät kertomatta, kuinka paljoa nopeammin Yhdysvaltain työläinen tulee uloskuluneeksi hylyksi. Tilastotieteilijät puhuvat korkeammista palkoista, mitkä johtuvat siitä, että itsekutakin työläistä kohden käytetään suurempi määrä mekaanista työvoimaa. Se onkin totta, että Amerikan imperialismi on kyennyt, maailmanmarkkinoilla omaamansa suotuisan aseman takia, kohottamaan työväenluokan ylemmän kerroksen elintasoa, kerroksen mille annetaan kerjäläisen osuus siitä saaliista, jonka imperialismi pusertaa työväenluokan alempain kerrosten tavattomasta riistämisestä. Mutta se on myös totta, ettei tämmöinen "työväen aristokratian" lahjominen imperialismin tukijaksi saata olla pysyväistä laatua.

Amerikan kapitalistien imperialistinen pöyhkeily tulee olemaan lyhytikäinen. Sillä huolimatta suunnattomasta vallastaan ja voitonriemuisesta katseestaan sairaaseen Suurbritannian imperialismiin nähden, Wall-kadun valtakunta on myös kuolemanbasillin saastuttama. Imperialismi on näet oleellisesti kapitalismin rappeutuva, kuolemaa tietävä vaihe — kapitalismin olemassaolon viimeinen ajanjakso. Imperialismi ei ole vain ennenkuulemattoman väkivallan ja voiman ja ennenkuulemattoman rikkauden yksinoikeuden ajanjakso — vaan se on myös proletariaatin vallankumouksen ajanjakso, mikä, kapitalistisen yhteiskunnan kuoleman ja uuden yhteiskunnan synnyttämisen kautta, tekee lopun kapitalismin orgioista.

Kapitalistiset tilastotieteilijät kertovat vain toisen puolen siitä kertomuksesta, mikä esittää Wall-kadun voittoa Englantiin nähden — Canadan, Australian ja muiden alueiden lohkaisemista heikkenevästä Britannian valtakunnasta; mutta he eivät kerro mitään lähenevästä maailmansodasta, mikä on väistämätön juuri heidän ylistämänsä "hevosvoiman kehityksen" takia. Niin, he eivät puhu mitään tulevasta sodasta ja imperialistien kukistumisesta työväenluokan ja siirtomaakansain kätten kautta, joita he sanovat riistävänsä erittäin tehoisasti.

KNI pasifistinuorison rauhankongressiin

Kommunistinen nuorisointerni ja sen osastot ovat saaneet kutsun lähettää edustajansa The World Youth Peace Congressiin, pasifistisen nuorison maailmanrauhankongressiin elokuun loppupuolella. KNI ja sen useimmat osastot ovat päättäneet noudattaa kutsua, ottaen osaa tilaisuuteen, jonka järjestäjinä ovat eri suuntaa olevat porvarilliset nuorisojärjestöt ja johon ottavat osaa myös eri sosialistiset nuorisojärjestöt.

KNI on antanut osanottopäätöksensä johdosta selityksen, jossa sanotaan, että KNI:n toimeenpaneva keskuskomitea on tehnyt päätöksen ottaa osaa kongressiin, vastoin aikaisempaa kantaansa, kongressiin, minkä edustajain enemmistö on porvarillisten ja pikkuporvarillisten järjestöjen johtajia, nykyisen tilanteen ja välittömästi uhkaavan sotavaaran johdosta. Sotavaaran kasvu, jatketut imperialistiset sotavarustelut ja hyökkäykset Neuvostoliittoa vastaan ovat synnyttäneet sotavastaisen mielialan työtätekevän nuorison suurissa joukoissa. Tämä mieliala tulee ilmi ei ainoastaan KNI:n johdossa taistelevan työläisnuorison kasvavassa aktiivisuudessa vaan ilmaantuu se myös niissä työväennuorisojoukoissa, jotka vielä ovat porvarillisissa järjestöissä. KNI pitää yhtenä tärkeimpänä tehtävänään osoittaa tälle nuorisolle pasifistisen ideologian ja menettelytapojen virheellisyyden ja niiden johtamisen vallankumouksellisen luokkataistelun tielle. KNI:n valtuuskunta tulee kongressin puhujakorokkeelta kääntymään pesifistisissa ja muissa porvarillisissa järjestöissä organiseerautuneiden nuorten työläisten puoleen, esittämään heille kommunistisen käsityksen sotakysymyksessä ja tekemään ehdotuksensa, koskeva tehokasta toimintaa sotaa vastaan. KNI selittää jyrkästi, ettei sen osanottoa maailmanrauhakongressiin voida pitää jonakin, mikä muuttaisi pienimmässäkään suhteessa sen kantaa pasifismiin.

Toveri Adolf Taimen, Suomen kommunistisen puolueen jäsenen, vastine Turun hovioikeudessa.

Kuulustelupöytäkirjan lukemisen jälkeen v.k. 20 p. esitti Taimi seuraavansisältöisen kirjallisen vastineen:

Herra kanneviskaali syyttää minua valtiopetoksesta ja valtiopetoksen valmistelusta. Koska kanneviskaalin perustelut ovat hyvin yleisluontoiset, niin haluan minua vastaan nostettujen syytteiden johdosta lausua seuraavaa:

On yleensä tunnettua, että porvarillisten maiden kanneviskaalien pyrkimyksenä ei ole muuta kuin tehdä syytösluettelo ja vaatia sen mukaan rangaistusta. Sillä taholla ei vähimmässäkään määrässä pyritä selvittämään niitä syitä, jotka ovat pakottaneet syytetyn menettelemään sillä tavalla kuin hän on menetellyt. Näin on laita minunkin asiassani. Minä en ole kieltänyt enkä kiellä osuuttani 1918 vuoden kansalaissotaan. Tämän vuoksi pidän oikeutenani esittää ne syyt, jotka velvoittivat minut teollisuustyöväen ja maalaisköyhälistön vallankumouksellisten aineesten mukana nousemaan aseelliseen taisteluun porvarillista järjestelmää vastaan.

Jo pian Venäjän vuoden 1917 maaliskuun vallankumouksen jälkeen oli selvästi havaittavissa, että Suomen porvaristo, nojautuen Venäjän porvariston suosiolliseen apuun, pyrki lujittamaan omaa riisto- ja valta-asemaansa jättämällä teollisuustyöväestön ja maalaisköyhälistön entiseen paaria-asemaansa. Kuvaavimpana todistuksena tästä on porvariston eduskunnassa suorittama jarrutus, kun oli kysymyksessä 8-tunnin työaikalain ja kunnallisvaalilain hyväksyminen.

Ainoastaan ulkoparlamenttaarinen toiminta pakotti porvariston alistumaan köyhälistön sanelemaan tahtoon.

Porvariston taholta on jatkuvasti hämäämistarkoituksessa vakuutettu, ettei se koskaan taistele parlamenttaarisia toimintamuotoja ja -tapoja vastaan. Mutta kuinka kävi n.s. Mannerin eduskunnan, jossa oli sosialidemokraattinen enemmistö? Porvaristomme kääntyi Venäjän väliaikaisen hallituksen puoleen saadakseen tämän hajoitetuksi porvaristolle vaaralliseksi käyneen eduskunnan. Väliaikainen hallitus kiiruhtikin apuun. Aseiden avulla hajoitettiin Mannerin eduskunta ja määrättiin uudet vaalit. Näin polki porvaristo maahan "pyhittämänsä" parlamenttaariset oikeudet. Ja näin tulee se tekemään vast'edeskin, kun tarve vaatii. Tämä on työväestölle osoituksena siitä, ettei se voi luottaa parlamentarismiin eikä sitä voida käyttää ainoana taistelumuotona köyhälistön vallan nousemiseksi ja riiston lopettamiseksi. Tarvitaan muitakin taistelumuotoja.

Porvariston paljon ennen kansalaissodan puhkeamista suorittama varustautuminen — aseiden hankinta, sotakoulujen perustaminen Monnilaan, Vimpeliin y.m. paikkakunnille ja suojeluskuntien perustaminen — osoitti, että porvaristo valmistautui aseelliseen taisteluun työväen vapauspyrkimyksiä vastaan. Tämä on luonnollisesti omiaan kärjistämään tilannetta. Näissä merkeissä kulki kehitys marraskuun suurlakkoon saakka.

Venäjällä tapahtunut voittoisa proletaarinen vallankumous muutti asemaa.

Työväen taistelukuntoisuuden heikkoudesta huolimatta siirtyi alote sen käsiin. Sosialidemokraattisen puolueen johto ei kuitenkaan osannut eikä ymmärtänyt käyttää hyväkseen näin syntynyttä tilannetta. Se päästi alotteen uudelleen porvariston käsiin. Porvaristo kiiruhtikin käyttämään tätä hyväkseen, varsinkin kun se tiesi lisäksi saavansa tukea ja kannatusta saksalaisilta imperialisteilta, joiden avun varaan porvaristo rakensi koko toimintansa. Saatuaan näin helposti alotteen uudelleen käsiinsä alotti porvaristo kiireellisen varustautumisen aseelliseen taisteluun maan vallankumouksellista köyhälistöä vastaan. Porvaristo hyökkäsi, työväestö valmistautui puolustamaan saavutettuja oikeuksiaan ja etujaan, pyrkien samalla valtaamaan valtiovallan turvatakseen asemansa. Näin kuljettiin 1918 vuoden tammikuun tapahtumia kohti.

Lähtemättä nyt erikoisesti väittelemään siitä,

oliko Svinhufvudin hallitus edes mikään laillinen hallitus

— eihän sen valinnut eduskunta, joka oli valittu sen jälkeen kuin edellinen laillinen eduskunta oli laittomasti hajoitettu — tahdon esittää muutamia tosiasioita vuodelta 1917, jotka osoittavat, että luokkasodassa työläisten puolelta oli todella puolustustaistelua. Tämän myöntävät valkoisetkin kansalaissotaa käsittelevässä kirjallisuudessaan. Valkoisten sotilaallisia valmisteluja johdettiin kuumeisesti ja neuvotteluja saksalaisten sotajoukkojen tuomisesta tänne käytiin yhtenään. Jo kesäkuulla kävi porvariston edustaja Mexmontan neuvotteluja suurten asemäärien saamiseksi Saksasta ja kahden armeijakunnan lähettämisestä tänne. Aseet hänelle luvattiin, mutta armeijakuntaa ei.

Elokuun 1 p:nä 1917 pidettiin Rugenin saarella salainen kokous, jossa porvarien edustajana oli Donner. Neuvotteluissa sovittiin aseiden hankkimisesta ja Suomeen kulettamisesta, 100,000 miestä varten. "ja se sopimus täytettiinkin" sanotaan Suomen Vapaussota-teoksessa sivulla 286. Mitä pitemmälle aika kului, sitä kiihkeämmäksi kävi valkoisten aseistautuminen. Mainitakseni vain muutamia esimerkkejä, huomautan, että syyskuussa tuotiin Uumajasta useita lasteja räjähdysaineita valkoisille. Samaten 31. 10. Vaasaan saatiin 4,500 kivääriä, 30 kuularuiskua, 2,800,000 patruunaa, 1,500 käsipommia y.m. 17 p:nä marraskuuta 1917 tuotiin Loviisan edustalle vedenalaisella huomattavat määrät sotatarpeita. Lisäksi ostettiin aseita venäläisiltä. Aseiden hankinta oli niin voimaperäistä, että jo syksyllä 1917 oli valkoisilla Suomen Vapaussota-teoksen mukaan maassa aseita 10,000 miehelle. Rinnan aseistautumisen kanssa kiihdytettiin muitakin sotavalmisteluja. Suojeluskuntia perustettiin melkein joka kuntaan. Yksin Etelä-Pohjanmaalla oli suojeluskuntia 82 kunnassa ja niissä 8,000 miestä. Koko maassa oli valkoisten hyökättäessä heillä ainakin 20,000 miestä. Muista valmisteluista mainittakoon senaattori Akermanin yritykset, tultuaan senaattoriksi syyskuun alussa, elintarpeiden kokoomiseksi sopiviin paikkoihin sotaa varten. Hän hankki lisäksi suuria varastoja bentsiiniä valkoisten armeijaa varten. 3 p:nä lokakuuta Pörssiklubilla pidetyssä teollisuus- ja raha-miesten kokouksessa puhuttiin jo selvää kieltä. Hyökkäystä varten työläisten kimppuun annettiin sotilasjohdon käytettäväksi tässä kokouksessa 3 miljoonaa ja myöhemmin kartutettiin tämä kassa 9 miljoonaan suuruiseksi.

Tammikuussa 1918 olivat sitten valkoisten varustelut ehtineet niin pitkälle, että hyökkäykseen voitiin lähitulevaisuudessa ryhtyä ja se olikin päätetty asia. Tammik. 11 p:nä valittiin Mannerheim valkoisten ylipäälliköksi. 13 p:nä Tukholmassa pidetyssä kokouksessa päätettiin tuoda jääkärit Suomeen, 18 p:nä siirtyi Mannerheim esikuntineen Vaasaan hyökkäystä lopullisesti valmistelemaan ja jo 20 p:n seuduilla valkoisten hyökkäys Karjalassa alkoi.

Punaisten varusteluista kertoo Suomen Vapaussota sivulla 262 m.m. että Tampereella, jossa oli punaisten aktivistien keskus,

muodostettiin vasta lokakuun lopulla 4 punakaartilaispataljoonaa,

joilla ei kuitenkaan ollut kuin 500 kivääriä. "Myöskin Helsingissä oli silloin muodostunut ensimäinen punainen rykmentti. Kotkassa, Viipurissa ja Turussa oltiin aikeissa seurata esimerkkiä". Tällaisen todistuksen punaisten aseistautumisesta antavat valkoisten asiantuntijat mainitussa teoksessa. Minulla ei ole siihen paljon lisättävää. Punaisia ei ollut aseissa tammikuun 27 p:nä valkoisten yleisen hyökkäyksen alkaessa kuin korkeitaan 1,000 miestä. Punakaartin koko miesluvun ollessa noin 11,000. Punakaartin johtajat eivät tietysti voineet näin pienillä joukoilla ryhtyä hyökkäämään valkoisten vähintäin 20,000 miestä käsittävän hampaisiin asti asestetun ja välttävästi harjoitetun armeijan kimppuun. Moiset väitteet punaisten hyökkäyksestä, joita vaan arvostelukyvyttömät voivat tehdä, kukistuivat, kuten edellä olen osoittanut, valkoisten itsensä antamiin todistuksiin.

Porvaristo oli heittänyt taisteluhaasteen.

Suomen köyhälistöllä ei ollut muuta valinnan varaa, kuin joko häpeällisesti antautua porvariston armoille tai turvautua aseelliseen puolustustaisteluun. Vallankumouksellinen köyhälistö valitsi viimeksimainitun tien. Se ei antanut itseään vapaaehtoisesti naulata häpeäpaaluun.

Jouduttuani työväestön luottamustoimiin, puoluetoimikunnan jäseneksi ja kansanvaltuuskunnan sota-asiain valtuutetuksi koetin kykyni mukaan tehdä parastani, jotta työväenluokka selviytyisi taistelusta voittajana. Jos siinä olen epäonnistunut, niin arvosteltakoon minua ja tuomitkoot minut siitä Suomen vallankumouksellinen köyhälistö. Vain sillä on siihen oikeus. Porvarillisen oikeuden tehtävänä on tuomita minut siitä, mitä jo olen ehtinyt tehdä köyhälistön vapaustaistelun hyväksi.

Sota-asiain valtuutettuna jouduin huolehtimaan kymmentuhantisen punakaartin aseistamisesta, muonittamisesta, rintamalle lähettämisestä ja rahoittamisesta. Kanneviskaalin syytös, että minä muka olisin henkilökohtaisesti käynyt nostamassa pankista Viipurista 3 milj. markkaa, on kuitenkin väärä. Raha-asioissa käännyin minä aina raha-asiain valtuutetun puoleen kirjeellisesti, pyytäen tätä antamaan maksumääräyksiä, joilla alaiseni rahastonhoitaja nosti rahat.

Minua syytetään edelleen siitä, että kansanvaltuuskunnan jäsenenä olen allekirjoittanut kansanvaltuuskunnan antamia lakeja ja asetuksia, jotka koskevat teollisuustyöväestön, pientalonpoikien ja maalaisköyhälistön elinehtojen parantamista, maan hankkimista sitä tarvitseville, verojen ja vuokrien huojentamista, j.n.e.

Jo tammikuun 31 p:nä 1918 antoi kansanvaltuuskunta lain torpparien, lampuodien ja mäkitupalaisten julistamisesta maanomistajista riippumattomiksi. Sen mukaan kaikki torpparit, lampuodit ja mäkitupalaiset julistettiin ilman korvausvelvollisuutta maanomistajista riippumattomiksi oikeudella pitää siihen asti asumansa alueet kaikkine niihin kuuluvine etuineen.

Siten ratkaistiin ainoalla oikealla ja vuokramiehiä tyydyttävällä tavalla polttava maanvuokrakysymys

ja tehtiin torppareista ja lampuodeista itsenäisiä pikkuviljelijöitä ja mäkitupalaisista oman asuntotontin omistajia. Miten toisenlainen olikaan se vuokramiesten "itsenäistyttäminen", joka pantiin toimeen heti kansalaissodan jälkeen — tähän puolinaiseen toimenpiteeseenkin porvaristo ryhtyi vain kansalaissodan kokemuksen pakottamana. Torpparit ja muut vuokramiehet itsenäistytettiin siten, että he olivat pakotettuja maksamaan maanomistajille korvauksen saamastaan alueesta, jopa viljelykseen raivaamastaankin maasta, samalla kun maata annettiin liian vähän. Näin synnytettiin pikkuviljelijöitä, joita velkataakka painaa ja jotka kärsivät maan puutetta, sekä viljelys-, metsä- ja laidunmaan puutetta. Pikkuviljelijöillä on yhä maan nälkä ja hänen elämänsä muutenkin kovin raskasta, kun velkojen korot on maksettava ja veroruuvi kiristää. Kovin on pikkuviljelijä nykyään tyytymätön. Sellaisen itsenäistyttämisen jälkiä on koetettu parannella Lex Kallioilla ja muilla samanlaisilla lääkkeillä, mutta ei niistä ole apua tullut.

Eikä pikkutalonpojan elämään parannusta tule niin kauan kuin pankkiherrat ja manttaaliporhot valtaa pitävät.

Kansanvaltuuskunnan antamalla laillla, jonka minäkin olen allekirjoittanut, olisi maakysymys ratkaistu peltomiesten etujen mukaisesti.

Työläiset olivat aina vaatineet vanhan v. 1865 annetun Palkollissäännön kumoamista, mutta turhaan, vaikka sen säännökset asettivat palkollisen orjan asemaan. Antoihan se eräässä tapauksessa isännälle oikeuden ruumiillisesti kurittaa palkollista. Kansanvaltuuskunta kumosi palkollissäännön ja antoi palkollisille oikeuden sanoa irti orjakontrahdit. Porvaristokaan ei voinut kauan kansalaissodan jälkeen pitää palkollissääntöä voimassa, vaan katsoi viisaammaksi kumota sen seuraten siinä kansanvaltuuskunnan jälkiä, mutta korvasi sen verhotulla palkollissäännöllä työsopimuslain muodossa, joka ei turvaa työntekijäin oikeuksia.

Kun työnantajat kieltäytyivät maksamasta työntekijöilleen palkkaa käyttäen tekosyynä kansalaissodan alkaessa sattuneita työnseisauksia, määräsi kansanvaltuuskunta palkat maksettaviksi.

Köyhän kansan verotaakkaa kansanvaltuuskunta lievensi

antamalla lain kunnallisen tuloveron huojennuksesta. Kaupungeissa vapautettiin kokonaan veroista kaikki ne, joiden tulot nykyisen rahanarvon mukaan laskien tekivät vähemmän kuin noin 20,000 markkaa. Maaseudulla oli verovapaan tulon aliraja jonkun verran alempi. Sen lisäksi myönnettiin pienempituloisille verovelvollisille useita verohelpotuksia. Verot siirrettiin rikkaitten kannettavaksi. Sitä tarkoitti myöskin kansanvaltuuskunnan antama laki suurten huoneustojen ja liikehuoneustojen haltijain verottamisesta huoneiden luvun ja liikehuoneuston vuokran perusteella. Samaan tähtäsi kaupunkikiinteimistöjen omistajain maksettavaksi pantu vero kiinteimistötuloista. Kirkollisiin tarkotuksiin menevät verot ja maksut lakkautettiin kokonaan.

Pyrkimyksenä saattaa naiset tasaarvoiseksi miesten kanssa antoi kansanvaltuuskunta lain, jonka mukaan nainen, myöskin naimisissa oleva on yhtä kelpoinen kuin mies valtion ja kunnan toimiin.

Kansanvaltuuskunnalla oli rehellinen pyrkimys tositeoilla auttaa porvariston ikeen ja riiston alaisia teollisuustyöläisiä, pientalonpoikia ja maalaisköyhälistöä. Tämän vuoksi allekirjoitin minäkin kansanvaltuuskunnan antamat lait ja asetukset. Jos tästä minulle langetetaan porvarillinen luokkatuomio, niin koko Suomen köyhälistö näkee ja ymmärtää, että se on anettu työstä, joilla rehellisesti on pyritty parantamaan riistettyjen etuja ja oikeuksia.

Edelleen syytetään minua siitä, että olen ottanut osaa Suomen Kommunistisen Puolueen perustamiseen ja että olen liittynyt siihen jäseneksi. Tahdon perustella niitä syitä, jotka kannustivat minua näin menettelemään.

Jouduttuaan kansalaissodassa tappiolle, joutui Suomen köyhälistö porvariston raivoisan terrorin uhriksi.

Köyhälistön vallankumouksellisimman, tietoisimman ja uhrautuvaisimman osan murhasi voitoistaan humaltunut porvaristo.

Tuhansia ammuttiin sorakuoppiin, ja tuhansia näännytettiin nälkään vankileireille. Terrorinsa avulla tahtoi porvaristo lopullisesti kukistaa työväestön luokkataistelun. Siinä se ei kuitenkaan onnistunut. Eikä voikaan onnistua, sillä niin kauan kuin on olemassa kaksi luokkaa, työväestö ja porvaristo, jatkuu luokkataistelu. Riistettyjen ja riistäjien kesken ei kapitalistisessa maassa voi koskaan syntyä sopua ja rauhaa.

Suomen köyhälistö ja varsinkin sen tietoisin osa, teollisuusväestö, ryhtyi pian kokoamaan joukkojaan ja järjestämään taistelurintamaansa. Se halusi sen tehdä siksi, ja sillä tavalla, että se seuraavassa valtataistelussa selviytyisi voittajana. Taistelurintamaa järjestettäessä oli otettava oppia niistä syistä, jotka aiheuttivat 1918 vuoden kansalaissodan tappion. Kun kansalaissotaan osallistunut ja Venäjälle paennut osa työväestöstä tappion syitä harkitsi, tulivat työväen vallankumoustaistelulle uskollisina pysyneet tarkistettuaan periaatteellisen kantansa ja menettelytapansa, siihen tulokseen, että

Suomen kansalaissodassa oli suurimpana syynä köyhälistön häviöön se, ettei proletariaatilla ollut tosi marxilaista, kommunistista puoluetta.

Tämän vuoksi päättivät vallankumouksen lippua uskollisesti seuranneet toverit perustaa Suomen Kommunistisen Puolueen ja ryhtyä toimimaan sen ohjelman ja periaatteiden mukaisesti. Minä yhdyin näihin tovereihin ja liityin Suomen Kommunistiseen Puolueeseen, koska sen eräänä tärkeimpänä tehtävänä on kasvattaa köyhälistö ymmärtämään luokkataistelua ja käsittämän sen eri vaiheita ja tehtäviä ja siten auttaa köhhälistöä pääsemään suureen päämääräänsä. Ne taistelumodot, joita köyhälistö on pakoitettu käyttämään vallan valtaamiseksi määrää kulloinkin vallitseva tilanne. Puolue valmistaa joukkoja mahdollisen aseellisenkin taistelun varalle. Kommunistinen puolue velvoittaa kaikkia sotapalvelukseen astuvia jäseniään käyttämään tilaisuutta hyväkseen oppiakseen aseiden käyttö- ja sodankäyntitaidon. Saman neuvon antaa puolue kaikille työväen luokkataistelua rehellisesti kannattaville työläis- ja talonpoikaisnuorukaisille. Näin joutuu porvaristo itse kouluttamaan ja kasvattamaan meille aseellisia voimia. Valta-asemansa ja järjestelmänsä säilyttämiseksi on porvaristo pakoitettu pitämään vakituista armeijaa, mutta sen on samalla pakko ottaa tuohon armeijaan työläis- ja talonpoikaisnuorisoa. Meidän kommunistien tehtäväksi jää kasvattaa työläis- ja talonpoikaisnuorisosta tietoisia ja kelvollisia luokkataistelijoita. Nämä ovat puolueemme lähimmät tehtävät. Nämä ovat myöskin ne syyt jotka minusta ovat tehneet Suomen Kommunistisen Puolueen jäsenen. Ja koska Suomen porvaristo ei salli puolueemme toimia julkisena, niin olemme me pakoitetut työskentelemään salaisena.

Kuulustelupöytäkirjassa mainitaan, että minä vuosina 1919—20 olisin ollut Leningradin linnoitusalueen ja sotilaspiirin esikuntien tiedusteluosastojen päällikkönä. Tämä ei ole totta. Väite johtuu siitä, että Sormunen ja Kuurumäki ovat tietoisesti ja tarkoituksellisesti tehneet minusta väärän ilmiannon. Mainittuina vuosina minä kylläkin palvelin Leningradin linnoitusalueen ja sotilaspiirin esikunnissa, mutta ei tiedusteluosastojen päällikkönä, vaan ensin 1920 vuoden alkuun saakka esikunnan ja operatiivisen osaston komissaarina ja senjälkeen sotilaspiirin esikunnan vallankumouksellisen sotilastribunalin kollegion jäsenenä sekä myöhemmin saman tribunalin varapuheenjohtajana. Tässä tehtävässä olin minä 1920 vuoden alusta seuraavan vuoden loppuun. En siis voinut olla samaan aikaan aivan eri aloja koskevassa toimessa.

Valheellinen väite, että minä olisin ollut tiedusteluosastojen päällikkönä

johtuu siitä, että minusta pyritään tekemään syyllinen vakoilun harjoittamiseen. Tämän avulla yritetään sitten iskeä Suomen Kommunistista Puoluetta, kun minut lisäksi perättömästi väitetään olevan Suomen Kommunistisen Puolueen keskuskomitean jäsen. Jotta asia näyttäisi uskottavammalta, on kuulustelupöytäkirjaani otettu eräs kohta "Kommunisti"-nimisen aikakauslehden v:n 1920 jossakin numerossa julkaisemastani kirjoituksesta" Vielä v. 1918 kansalaissodan tappion syistä". Kuulustelijoillani ei ole ollut halua vaivautua tarkemmin tutustumaan mainitun kirjoituksen sisältöön, koska siinä tapauksessa putoaisi pohja pois vakoilujutun alta. Se, joka lukee kirjoituksen kokonaisuudessaan, huomaa heti, että "vakoilua" koskeva kohta ei ole muuta kuin vastaus niihin syytöksiin joita eri tahoilta kansalaissodan jälkeen tästä kysymyksestä tehtiin. Kuulustelijat ja kanneviskaali ovat tarkoituksellisesti tehneet toisen johtopäätöksen kuin mitä kirjoitukseni sisältö edellyttää.

On vielä kerran alleviivattava, ettei Suomen Kommunistisen Puolueen tehtävänä ole kouluuttaa henkilöitä sotilasvakoilua varten

ja ettei se harjoita minkäänlaista vakoilua minkään valtion hyväksi. Niin tärkeätä kuin rintamantakainen tiedustelu taistelun aikaan onkin, ei siihenkään tarvitse erikoisesti henkilöitä valmistaa. Siitä pitää huolen porvarillinen järjestelmä sotilasopetuksineen. Kanneviskaalin pyrkimyksenä on vakoiluväitteellään herättää Suomen köyhälistön keskuudessa epäluuloa ja halveksumista Suomen Kommunistista Puoluetta kohtaan. Hän ei kuitenkaan tässä tehtävässään tule onnistumaan. Suomen työväestö on jo niin paljon perillä Suomen Kommunistisen Puolueen toiminnasta ja menettelytavoista, ettei se anna itseään pettää.

Kuulusteluissa olen jo selittänyt Suomeen saapumiseni tarkoituksen ja ajan. Tältä osalta ei minulla olisi enää mitään lisättävää, ellei kuulustelupöytäkirjaan olisi merkitty minulle aivan tuntemattomia asioita. Kuulusteluissa näytettiin kerran minulle kahta valokuvaa ja sanottiin, että ne ovat Eskon ja Antin valokuvat — henkilöiden täydellisiä nimiä ei mainittu. Minulta kysyttiin tunnenko minä kuvien esittämiä henkilöitä. Vastasin kieltävästi ja toistan vieläkin, etten ole edes aikaisemmin nähnyt kuvien esittämiä miehiä eikä heillä ole ollut mitään tekemistä Suomeen tuloni kanssa. Tämä on selvää jo senkin vuoksi, että etsivän keskuspoliisin ilmoituksen mukaan pidätettiin nuo henkilöt viime huhtikuun 17 tai 18 p:nä, siis kahta viikkoa ennen minun Suomeen tuloani. Aivan tuntematon on minulle myöskin kuulusteluissa kysymyksessä ollut lukkojuttu. Minulla ei ole mitään tietoa siitä, onko Kirvesniemen aviopuolisoiden huoneuston ovessa ollut muuta lukkoa kuin se, jonka siinä näin. En edes tiedä, onko huoneistossa mitään lukkoa löydettykään. Sen voin varmasti vakuuttaa, ettei minun asuinhuoneestani löydetty muuta, kuin ne asiakirjat ja rahat, jotka minulta pidätettäessä takavarikoitiin. Minulta takavarikoitiin raportti, sen sifferoitu osa ja sifferi ovat minun kirjoittamani ja näin ollen minä yksin olen niistä vastuussa.

Kuulusteluissa vakuutettiin minulle mahtipontisesti, että Suomen Kommunistisen Puolueen toiminnasta on tässä maassa vihdoinkin tehty loppu. Minä en tähän vakuutukseen usko. Vaikka etsivän keskuspoliisin onkin onnistunut, käyttäen hyväkseen sosialidemokraattisten johtajien ja provokaattorien kavalaa apua, vangita muutamia Suomen Kommunistisen Puolueen jäseniä ja useita työväenliikkeen vasemmistosuunnan tietoisimpia, aktiivisimpia ja uhrautuvaisimpia toimihenkilöitä, niin

ei tämä vielä merkitse sitä, että Suomen Kommunistisen Puolueen marxilainen, vallankumouksellinen toiminta olisi lopetettu

Puolueemme perusjärjestöt ovat vankala pohjalla. Rintamasta poistuneitten sijaan astuvat uudet toverit. Porvariston iskuun annetaan vastaisku. Jokaiseen vangitsemiseen vastaa puolueemme uusien jäsenien ottamisella. Aktiivisuutemme ja tietoisuutemme kasvaa samassa suhteessa kuin lukumäärämmekin. Näin tulee tapahtumaan kaikista vainotoimenpiteistä huolimatta. Luokkien välinen taistelu on takeena siitä, että kommunistiselle propagandalle ja agitatiolle on jatkuvasti olemassa otollista maaperää. Porvariston vainotoimenpiteet eivät tiivistä ja aktivisoi vain Suomen Kommunistisen Puolueen rivejä, vaan myöskin koko työväenliikkeen taistelurivejä. Kun porvaristo ei pystynyt hukuttamaan vereen työväen vallankumouksellista liikettä 1918 vuoden joukkomurhillaan, niin ei se kykene sitä tekemään muillakaan vainotoimenpiteillä. Työväestön vallankumouksellinen tietoisuus kasvaa päivä päivältä. Suomen Kommunistisen Puolueen tehtävänä ja velvollisuutena on edistää tätä kehitysprosessia. Se on sitä tehnyt ja tulee edelleenkin tekemään siksi, kunnes valtiovalta on siirtynyt porvariston käsistä teollisuustyöväestölle, pikkutalonpojille ja maalaisköyhälistölle.

Proletaarinen vallankumous murskaa koko porvarillisen järjestelmän

rakentaakseen sen raunioille uuden sosialistisen yhteiskunnan.

Eläköön proletariaatin vallankumous! Eläköön Suomen Kommunistinen Puolue! Eläköön Kommunistinen Internationale!

Vastinetta lukiessaan väitti Taimi puheenjohtajan jättäneen erään kohdan hänen kuulustelupöytäkirjastaan pois.

Puheenjohtajan tiedusteltua, oliko kanneviskaalilla jotain lisättävää, mainitsi tämä, että on luonnollista, että syytetty koettaa niin paljon kuin mahdollista pelastaa tovereitaan ja on senvuoksi johdonmukaisesti kieltäytynyt ilmoittamasta ketään muita puolueen jäseniä koskevia seikkoja. Taimen esittämää vastinetta ei kanneviskaali pitänyt minään puolustusasiakirjana, vaan sanoi sen olleen kokoonpannun vain propagandamielessä.

Puheenjohtaja: Onko puolustusasianajajilla mitään esitettävää?

Pekkala: Olen tosin sanomalehdistä nähnyt yleiset perustelut, mutta en varsinaista syytekirjelmää, mikäli se koskee yksityisiä syytettyjä. Olemme koettaneet saada sitä käytettäväksemme, mutta emme ole saaneet. Tämä on mielestäni puolustusoikeuden riistämistä ja varaan itselleni oikeuden

Miina Wallin keittokirja

Lukemattomien kyselyitten johdosta voimme huomauttaa, että Wallin keittokirjaa saadaan noin kuukauden sisällä, joten toivomme tarvitsijain olevan vielä jonkun aikaa kärsivällisiä.

Lehtipaja

Työmiehen neljännesvuosisata juhlajulkaisu, saapuu pikapuolin Vapauden kirjakauppaan. Sen hinta on $1.00. Asiamiehiä kehotetaan nyt jo ottamaan tilauksia tuolle komealle, historialliselle julkaisulle.

Toveruudella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

EKSYNEITÄ

UUSI KIRJATEOS ILMESTYNYT

Eksyneitä on kirja, jonka on kirjoittanut Toverin toimittaja A. N. Koskela. A. N. Koskela on jo entisestään tuttu monille lukijoille, sillä hän on kirjoitellut jo useampien vuosien, voimmepa sanoa kymmenien vuosien aikana työväen julkaisuihin ja sanomalehtiin.

Kirjansa aiheeksi on tov. Koskela ottanut nykypäiväiset virtaukset työläisten omasta keskuudesta. Eri henkilöt, jotka esittävät ihmisluonteita ja heidän erilaisia harrastuksiaan ja eri suunnille kallistumisiaan, tuntuvat kirjaa lukiessa elävältä elämästä otetuilta. Niinpä kirjassa kuvataan osastojemme näyttämöillä toimineita ja vielä nykyäänkin toimivia henkilöitä. Samoin poortitaloissa tavallisesti majailevia tahi yksinään asuvia vanhoja poikia ja heidän elämän "arkuuttaan". Kirjan päähenkilöinä esiintyy pikkuporvarillisuudelle antautuva entinen puutyömies, nykyinen kauppias Neva ja hänen vaimonsa Hulda, joka myöhemmin eroaa kauppiaastaan. Vielä esiintyy kirjassa sellaisiakin henkilöitä ja ihmistyyppejä, jotka ottavat elämän kokonaan kevyeltä kannalta ja tekevät elämänsä oluen keitolla ja väkevämpienkin aineiden myynnillä.

Paitsi edellä lueteltuja luonnekuvauksia löytyy kirjassa hyvä annos tervettä elämän filosofiaa.

Tämä kirja on niitä kirjoja, joka osaltaan täyttää aukon meikäläishenkisessä nykyaikaisessa romaanikirjallisuudessamme. Siksi onkin kirja yksi niitä kirjoja, joita toivoisimme enempi levitettävän ja on se sellaisenaan lukijalle tervehdittävä.

Kirjassa on 177 sivua.

Kaksivärisen kansikuvan on piirtänyt tunnettu taiteilijamme K. A. Suvanto.

Kirjan hinta on 60 senttiä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Mukana seuraa $.................., jolla lähettäkää .... kpl.
"EKSYNEITÄ".

Nimi ....

Osote ....

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mieti jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan todellisia suomalaisia lääkkeitä, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja ilman [illegible]

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

myöhemmin antaa vastineen Taimea vastaan tehtyihin syytöksiin. Vieläkin pyydän saada esittää sen kirjelmän, jonka pyysin jo aikaisemmin saada esittää, sillä se koskee niin Taimea kuin muitakin syytettyjä.

Puheenjohtaja: Hovioikeus on tehnyt siitä päätöksen, että sitten kun kaikkia syytettyjä, on kuulusteltu, voidaan se esittää.

Pelkkala: Jos ei puheenjohtaja katso voivansa suostua siihen, niin pyydän välipäätöstä.

Salo: Yhdyn Pekkalan tekemään pyyntöön.

Hetkisen asiaa käsiteltyään antoi oikeus välipäätöksen. Se sisälsi, että koska kysymyksessä oleva kirjelmä koskee muitakin syytettyjä, niin sallitaan sen lukeminen vasta sitten, kun kaikkia syytettyjä on kuulusteltu.

Tämän jälkeen sai Taimi poistua. Taimi oli koko kuulustelujen ajan esiintynyt aivan rauhallisesti ja miehekkäästi.

Toronton uutisia

SACCO JA VANZETTI MUISTOJUHLAA

Canadan Työväen Puolustusliiton Toronton keskuskomitea on päättänyt mainitun juhlan järjestää t.k. 26 p. iltana Standard teatteriin, Spadina kadulle. Kaikkien kansallisuuksien on silloin riennettävä kunnioittamaan näitten työväenluokan marttyyrien elämäntyötä ja samalla protesteeraamaan Amerikan dollari-mahtia vastaan. Osoittakaamme, että "oikeus" joka tuomitsi Saccon ja Vanzettin, ei kyennyt tappamaan sitä aatetta mitä he edustivat, mutta kylläkin selventi kuinka vältämätöntä on voimakkaan työväen puolustusjärjestön rakentaminen.

KANSAINVÄLISET KENTTÄJUHLAT

pidetään työläisten kesäkurssien lopettajaispäivänä, t.k. 19 p., eli ensi sunnuntaina, Donin laaksossa, alkaen kello 2 iltapäivällä. Järjestävän komitean jäsenet ja urheilun järjestäjät kokoontuvat jo kello 10 aamulla, niin että yleisön saapuessa on kaikki valmiina.

Paikka on suomalaisten kesäjuhlakenttä, jossa on tanssilava y.m., lähellä Don haalia.

Ohjelma: Henkistä ohjelmaa on muutamia numeroita. Ukrainalainen orkesteri soittaa tanssin tahtia. Urheilukilpailut. — Kaikki Toronton työväen urheiluseurat (suomalainen ukrainalainen, juutalainen ja Earlscourtin) kilpailevat kiertopalkinnosta. Hyvä ravintola käytettävänä.

Huom.! Sateisen ilman takia siirtyi alkajaisjuhla lopettajaisjuhlaksi.

S. J. OSASTON KOKOUKSESSA

t.k .5 p. velvoitettiin Työväen puolustusliiton paikalliseen keskuskomiteaan valitut edustajat tov. V. Virta ja Arvi Kingelin menemään kokoukseen ja toimimaan Sacco-Vanzetti muistojuhlien onnistumiseksi.

Kesäkomitean puolesta raporteerattiin, että ulkoilmajuhlat ei näytä onnistuvan lauantai-iltapäivisin, mutta sisällä järjestetyt tanssi-tilaisuudet on sensijaan pidetty onnistuneesti.

Näytelmäseuran johtajan ja talonmiehen paikkaa oli hakenut kaikkiaan kuusi tunnettua näyttelijää. Osaston kokous valitsi tähän toimeen tov. V. J. Kankaisen $120.00 kuukausipalkalla. Näytelmäseuran johdon ja talonmiehen tehtävien lisäksi kuuluen hänelle tarvittavat kuliisien y.m. maalaukset.

Orkesterin ja lauluseuran johtajan hankkiminen jätettiin johtokunnalle sovittavaksi hakijan kanssa. Tämä toimi tulee olemaan sivutoimena ja sellaisenaan riippuu se myöskin hakijan varsinaisen työn järjestymisestä osaltaan.

Port Arthurin uutisia

NIISTÄ NAISTEN KESÄJUHLISTA

Niin, ne suuret naisten kesäjuhlat ovat kohta ovella, jotka työläisnaisten liiton Port Arthurin alueen osastojen naiset toimeenpanee 19 p. elokuuta Port Arthurissa Centre Cityssä ukrainalaisten kentällä. Juhlat aloitetaan kello 10 aamupäivällä urheilulla. Köydenvetokilpailu akkain ja tyttöin kesken on vasta iltapäivällä, että palvelustytötkin kerkiää akkain kanssa koettelemaan voimiaan. Saadaan vain jäädä jännityksellä odottamaan, kutka tässä leikissä voittaa, akat vai tytöt. Ne, jotka voittaa, saavat kahvit. Henkinen ohjelma aloitetaan kello 1 päivällä. Ohjelma tulee olemaan hyvä ja monipuolinen, jota suoritetaan suomen ja ukrainan kielillä. Juhlasekä tervehdyspuheita useilta naisosastoilta. Runoja, lauluja, monoloogia, näytöskappaleita ja kuvaelmia esitetään myöskin kentällä alueen naisosastojen puolesta.

Sitten saman päivän illalla on iltamat Fort Williamin osaston talolla hyvällä ohjelmalla, jossa on soittoa, laulua sekä kaksi näytöskappaletta, mutta kappaleitten nimiä en ole saanut tietooni. Sittenpähän nähdään ja kuullaan. Iltaohjelma alkaa kello 8.30. Juhlamerkkejä myydään kentällä, joka sitten oikeuttaa sisälle pääsyn vielä illallakin Fort Williamin haalille. Troki kuljettaa ihmisiä kentälle S. J. haalin edestä Bay St. Ravintola on myöskin hyvä kentällä kaikin puolin. Ympäristön naisosastoista on valittu naisia palvelemaan yleisöä. Olemme onnistuneet saamaan mukavan kentänkin, että on puita suojana jos sattuu olemaan kuuma päivä. Kehotamme kaikkia työläistovereita saapumaan joka puolelta näihin suuriin ja ensimmäisiin tämän alueen naisten kesäjuhliin. — Siis tervetuloa juhlimaan! —— O. A.

Montrealin uutisia

S. J. OSASTON KENTTÄJUHLAT

Jokainen on kai jo selvillä, että osaston kenttäjuhlat tulee olemaan osaston kentällä elokuun 19 päivä. Ohjelmaa tulee olemaan paljon ja arvokasta, sillä osaston parhaat voimat ovat sitä olleet keräämässä ja hankkimassa. Myöskin tulee ohjelmassa olemaan näytöskappale "Juhannustulilla", kansanomainen yksinäytöksinen laulunäytelmä. Hyvän ravintolan tulee järjestämään ravintolatoimikunta. Kaikki osaston kenttäjuhliin.

OSASTOLLE UUSI HUONEUSTO

Osaston viimeinen kokous käsitteli kokouksessaan uuden huoneuston hankkimisesta osastolle, sillä nykyinen huoneusto alkaa käydä pieneksi ja sopimattomaksi. Vielä on pahin, että pitää toimia kahdessa paikassa, sillä yleiset osaston tanssitilaisuudet on nykyään pidetty Stanley-haalilla samoinkuin suuret näytösiltamatkin, ja sitten taasen kokoukset ja pienemmät tilaisuudet osaston lukutuvalla. Mutta jos meillä olisi käytännöllinen paikka, niin voisimme myöskin toimintamme laajentaa sekä kaikin puolin tyydyttää sitä kannattajajoukkoa mikä meillä on. Voimistelu- ja urheilupuoli on heti yksi joka voitaisiin ottaa huomioon, mutta joka nykyään kärsii huoneuston takia. Palvelijattarien toiminnan voisi järjestää paljon paremmin mitä meillä nyt on mahdollisuutta; yleensä naisten toiminta tulisi elpymään. Suuri suomalainen yleisö joka jo on Montrealissa, tulisi silloin löytämään osastotoiminnasta paljon enempi kasvatuksellista puolta kuin mitä nykyään on mahdollisuutta. Toivottavaa olisi, että osaston kokouksen päätös tulisi toteutumaan pian ja voitaisiin saada osastolle suurempi ja ajanmukaisempi huoneusto ensi talven ajaksi.

ENGLANNINKIELEN KOULU

Osasto on järjestänyt englanninkielen koulun osaston lukutupaan, joka alkaa toimintansa t.k. 14 päivä kello 8 illalla. Kouluun sisäänpääsy on vapaa. Kuitenkin on päätös, että ensitila tulee olemaan työväen järjestöjen jäsenillä, ja jos ei niitä ilmesty tarpeeksi, voi kouluun yhtyä järjestymättömiäkin. Englanninkielen opiskelu on meille yksi kaikkein tärkeimpiä, sillä silloin vasta kun osaamme puhua englanninkieltä, voimme myöskin suuremmassa mittakaavassa tutustua tämän maan työväenliikkeeseen ja ottaa osaa sen toimintaan, joten tältäkin kannalta on tämä tärkeää ja vielä enempi jokaisen yksilöllisen kannalta.

EI SUVAITA ILMAN TAKKIA

Montrealin oikeudessa oli eräs mies, joka ei ilmoittanut nimeään, ollut ilman takkia, paitahihasillaan ja hihat ylös käärittynä. Tuomari määräsi miehen poistumaan oikeussalista, sillä hän katsoo sen oikeuden halventamiseksi ja brittiläinen oikeus ei tule sitä sallimaan. Mies poistettiin oikeussalista, joten todettiin, että ilman takkia oleminen on "epävirallista".

KOULULAISLÄHETYSTÖ ENGLANNISTA

Koululaisia, 25 poikaa ja 25 tyttöä Englannista saapui Montrealiin 10 päivän aamulla. Asemalla oli heitä vastassa lähetystö, joka ohjasi matkueen kaupungintalolle ja muihin huomattuihin paikkoihin. Täältä lähtivät nuoret tekemään matkaa yli Canadan ja taasen sitten takaisin Englantiin. Matkan on järjestänyt Englannin johtavimmat sanomalehdet, jakamalla koulupalkintoja. Matkan tarkoitus on tutustuttaa Englannin nuoriso enempi tuntemaan kuningaskuntaa kaikkine laajuksineen. Etenkin nykyään, kun on siirtolaisten maahantuotipuuustaus käynnissä, niin näytellään näille nuorille Canadan kauneimpia paikkoja ja sitten niiden avulla puuustetaan Englannista siirtolaisuutta Canadaan. — J.

NEUVOSTOLIITON NAISET KAPINOIVAT KORKEITA KENGÄNKANTOJA VASTAAN

Moskova. — Meliopolin naiset Ukrainasta, ovat, esittäneet Leningardin kenkätehtaalle, että sen on luovuttava valmistamasta korkeakantaisia kenkiä. Naiset selittävät, että korkeakantaisten kenkien pitäminen ei ole ainoastaan orjamaisen porvarillisen muodin matkimista, vaan että korkeat kannat aiheuttavat jalkakipuja. Naiset kulkevat pikemmin avojaloin, kuin pitävät korkeakantaisia kenkiä.

Eri paikkakunnilta

Connaught Sta., Ont.

MINKÄ MITÄKIN

Vanhat tavat sekä entiset kujeet on meillä täällä Connaughtissa edelleenkin päivästä toiseen ja eletään yleensä niinkuin herramme kymmenet käskyt velvottaa, lukuunottamatta tietysti pieniä poikkeuksia.

Hiljaista, kaikinpuolin hiljaista on elämä täällä. Niin hiljaista, että toisinaan tuntee olevansa kuin hyypiä hävitetyssä kaupungissa. Lukuunottamatta ohikulkevien autojen hurinaa ja räminää ei kesä tunnu olevan talvea viisaampi. Ja mitä kaikkea sitä sitten voisikaan vaatia tällaiselta kyläpahaselta, kuin tämä Connaught on? Ei tosiaankaan juuri mitään. Hyvä että hengissä pysyy.

Samoin on asianlaita S. J. haalilla. Toiminta on viimeaikoina supistunut lauantai-iltasin toimeenpantuihin tansseihin ja erinäisiin kokouksiin. Mainittavampi tapahtuma oli Yhdysv. kans. kaivostyöl. avustuskomitean lähettämä M. Hendricksonin puhetilaisuus v.k. 26 p. Runsaasti olikin tilaisuudessa kuulijoita verrattuna siihen että meitä suomalaisia täällä Connaughtissa asuu vain pikkuinen lauma. H. teki sattuvasti selvää nykyisestä tilanteesta niin meillä täällä Amerikassa kuin muuallakin. Painosti järjestäytymisen välttämättömyyttä työväen keskuudessa mainiten m.m., että se kehuttu hyvinvointi työväen keskuudessa täälläkin supistuu ruostuneihin stouveihin, nappeihin ja vanhoihin sängyn springeihin. Se on vain porvarin uskottamaa harhaluuloa, jota ikävä kyllä näkyy useampi tämän maankin työläisistä uskovan täytenä totena.

TYÖOLOISTA

ei ole erikoisempaa mainitsemista. Työttömiä ei tällä hetkellä sanottavasti ole, mutta mitä täällä tuntitöitä tehdään, on palkat niissä vain 30—35 senttiä tunnilta. Niin, ettei sitä siinäkään palkassa ole varaa kaaroja ostella eikä liioin voi suuresta hyvinvoinnista kerskua se, ken näitä "makeanleivän" päiviä saa viettää todellisuudessa. — T. R.

Canmore, Alta.

MAINIKYLÄN KUULUMISIA

Koska olen tullut valituksi uutisten kirjottajaksi täältä Vapaus-lehdelle taksi kuukaudeksi, niin täytän tehtäväni ja piirrän mitä on kuulumisia täältä kolikämpiköltä.

Työoloista saan mainita, että työtä täällä tehdään kuusi päivää viikossa, joten voimat käsivarrisissa ei kyllä liikoja pääse kasaantumaan. Mutta luulen, että kunhan elonkorjuu alkaa, niin mainikin alkaa huonommasti työntäniään.

Osaston toiminnasta saan mainita, että se on ollut koko hiljaista tämän kesän aikana. Vaikka onhan kokoukset kyllä pidetty säännöllisesti, mutta mitään iltamia eikä juhlia ole ollut muuta kun viime kuun 21 p:n illalla oli meillä kukkailtamat eli myyjäiset. Tämän illanvieton olimme päättäneet pitää Canadan Työv. Puolustusliiton rahaston hyväksi. Tuloja tästä iltamasta oli kaikkiaan 23 dollaria, jonka summan lähetimme C. Pl:n rahastolle.

Olisihan täältä muitakin pikku kuulumisia ja saahan nekin tulla mainituksi:

Eräs kansalainen, joka oli täällä työnetsinnässä, sai sakkorangaistusta pariksi kuukaudeksi tiilen päitä lukemaan. Syynä tähän lienee ollut "sivistymätön" käyttääntyminen. Vaikka en tiedä kuinka lienee mennyt tämäkin asia. Voi olla niin, että tämä työläistoverimme saa kärsiä häpeää syyttömästikin. Ja kun ei ole työtä eikä rahaa, niin milläpä sitten kysyt kunniasi perään. Kärsi vaan kun vieras sinua sortaa ja boikottaa.

Sairauttakin on täällä ollut vähä. Mrs. Louhela on ollut pari kolme viikkoa Calgaryn sairaalassa, mutta kai hän on parantunut, koskapa hän on jo tullut tänne takaisin. Ja Mr. Johan Niemi myös, huonon terveyden takia jätti mainityön hetkeksi ja meni farmikontrille raittiimpaan ilmaan heilumaan. Kyllähän se mainityö onkin sellaista, että joka siellä vaan vuosia työtä tekee, niin terveys pettää. Kostea maakuoppa, pöly ja huono ilma se niin helposti lyö leimansa mainarin kasvoihin ja pilaa terveyden tuhansilta työläisiltä, joista monet sortuvat ennenaikaiseen kuolemaan. — H. M.

Blairmore-Coleman, Alta.

Lähetänpä tässä kesäisen tervehdyksen täältäkin kämpiköltä kaikille Vapauden lukijoille.

Kokoukset kaikki täällä on koetettu pitää kokolailla säännölliset, paitsi päivän määrä on tullut muutettua kun tahtoo se kesäinen luonto voittaa ihmiset helmaansa.

Ilmat ovatkin olleet kokolailla suotuisat. Toisinaan pieniä sateita, vaan meillekin ne sateet on apuna; silloin ei tarvitse käyttää sitä kastelulaitetta, hoosia. Sillä vaikka tämä onkin kaivoskylä, niin farmataan täälläkin vähän. Työtä on nyt joku aika tehty vähän paremmin, vaan eihän se vakituista täällä ole. Vaan aina se vähänenkin on lisänä. Nyt taas pitäisi alkaa 15 päivä tätä kuuta kahden viikon kesäloma. Kaivanto suljetaan siksi aikaa. Vaan jos on kolitilauksia, niin sitä ei vielä tule — näin kuuluu olevan ilmoituslappu mainin päällä. Siis varmaa ei ole. Sana "kesäloma" tuntuu hauskalle kuulla. Ajatella, että työmies, joka kauniit kuin rumatkin päivät saa viettää vuoren sisässä ja ahertaa elämisensä edestä, saisi nyt levähdyttää väsynyttä ruumistaan ja nauttia kauniista kesäpäivistä. Jos nimittäin se yläilmojen herra suo kauniita ilmoja. Mutta kuinka moni työläinen tämän loman voi nauttia rauhallisesti? Kun kaksi viikkoa on kulunut ja olisi maksupäivä, niin ei olekaan tulevaa kun on ollut se "kesäloma" etkä ole ollut työssä. Elää on täytynyt se aika ja syödä, niin silläpä sitä ei voikaan nauttia rauhallisesti. Ja sellaisia pieniä jonkun päivän lomia on ympäri vuoden harva se viikko. Ne jotka saa raskaassa työssä voimansa uhrata ja tuottaa suuria voittoja komppanioille, niin he eivät hyödy siitä virkistysajasta. Mutta ne jotka eivät tarvitse itseään työllä rasittaa, heille suodaan tämä loma ja vielä pitempikin aika. Ja kun heidän maksupäivänsä on, ei heillä olekaan aukkoa maksussa, vaan se on täydellinen, ja he ovat nauttineet siitä kesälomasta. Eikö siinäkin olisi kohta joka vaatisi suuren korjauksen?

Tätä lomaa tietoni mukaan ei suinkaan tulla järjestämään Colemanissa, vaan Blairmoressa sekä Bellevuessa syyskuun alusta.

Kävipä näillä kämpiköillä itseään näyttämässä englanninkielinen puhuja, Lewise McDonald. Yhden puhetilaisuuden tai paremmin keskustelukokouksen hän piti Colemanissa suomalaisella haalilla 30 p. heinäkuuta. Tässä tilaisuudessa hänelle järjestettiin puhetilaisuuksia kaikille näille ympäristön kaivoskylille.

Naisliitto oli myös aikonut järjestää piknekit nuorisoliitolle, niin katsoivat parhaaksi järjestää tämän puhujan täällä ollessa. Niinpä päätettiin ne pitää 2 päivä elokuuta. Sanottu aamu valkeni ja oltiin touhua täysi, kun toivoimme saavamme hänet puhumaan heille ja selostamaan nuorisoliiton tarkoituksesta sekä tärkeydestä. Ja kun paikkakunnilla vielä löytyy meikäläisten lapsia, jotka eivät kuulu nuorisoliittoon, niin luulimme hänen saavan vähän paremmin aikaan kun oli vieras. Sillä ainahan vieraan puhe on parempaa kun omapaikkasen. Vaan petyimme. Samassa touhussa, kun juuri valmistelimme, tulikin tieto että puhujan oli edellisenä iltana, saatuaan sähkösanoman, täytynyt matkustaa pois ja näin ollen täydyimme olla tyytyväisiä muuhun ohjelmaan jota nuorisoliittolaiset esitti.

Tanssit oli järjestetty 4 päiväksi elokuuta. Tulot näistä iltamista oli aikomuksena luovuttaa puhujan matkakulujen peittämiseksi. Tanssit pidettiin Ukrainian haalilla Colemanissa.

Täällä Blairmoressa kuuluu nyt olevan matkat useamman päässä pyörimässä, jos vain nimittäin se loma alkaa. Vaan varmuutta ei vielä moni tiedä, että minne sen matkansa suuntaavat. Aika sen näyttää.

Toveritervehdyksin

M. L.

Suomesta

LAKONMURTAJA KUHERRELLUT ELÄINTEN KANSSA

V.k. 24 pnä ilmestynyt oululainen työväen lehti "Pohjan Voima" kertoo seuraavan rikkuritarinan:

Toissa yönä saapui Pietarsaaresta kotoisin oleva lakonmurtaja Härmälä Haukiputaalle, ja asemalta lähdettyään joutui autossa toisten rikkureiden kanssa riitaan. Hän jäi tappelun kahakassa alakynteen ja joutui poistumaan toisten lähtiessä ajamaan takaa. Miekkonen pakoonjuostessaan yritti hypätä ison ojan yli, mutta ei kyennytkään, vaan putosi veteen kastuen aivan märäksi. Selviydyttyään tästä hän jatkoi pakoaan, juosten Inkilän talon navettaan, josta hänet aamulla löydettiin makaamasta vasikan karsinasta palvelijan navetassa käyttämä leninki yllään, ja omat vaatteet lehmänlannan ja karvojen tahrimina sekä märkinä. Lisäksi huomattiin, että rikkurin yöllinen vierustoveri, sonnivasikka oli hengetönnä, ja 3 lehmän taakse oli asetettu esineitä sellaisia kuin tuoli, pakkilaatikko ja kasa lautoja. Kun kaikki merkit viittasivat siihen, että miekkonen olisi suhtautunut eläimiin vähemmän sopivalla tavalla, niin pönkitettiin hänet navettaan ja lähdettiin hakemaan viranomaisia, jotka saavuttuan hänet pidättivät.

"LEIVISKÄ" OLI KAIVETTU LÖYHKÄÄVÄÄN PAIKKAAN

Varparannan kunnantalon ulkohuonetta purettaessa viime kesäk. 22 p:nä löysivät siellä työssä olleet neljä nuorukaista ulkohuoneen pohjapermannon alta ruostuneen peltipurkin, joka sisälsi 7,200 mk. rahaa, jotka pojat jakoivat ja päättivät pitää löydön salassa. Mutta kun pojat alkoivat elää tavallista ylellisemmin, m.m. pari heistä kävi vuokra-autolla Savonlinnasta Imatralle ja takaisin, herätti se huomiota, pojat kun olivat pienipalkkaisia. Asia ilmoitettiin viranomaisille v. k. puolivälissä ja poliisikuulustelussa pojat tunnustivat tehneensä yllämainitun löydön. Rahat olivat kaikki hävitetyt, osalla niillä oli maksettu vanhoja puotivelkoja. — Poikain löytö joutunee oikeuden puntariin ensi syyskäräjillä.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918

1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelit rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttävä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tulokseena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä.

— Tämä "LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY. ONT.

Vapaudelle ottava rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur. Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitea, Porcupine, Ont.

BOWIE'N s. s. osaston kokoukset pidetään 1:n ja 3:n sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN PIIRI No. 5:nnen (K.-O:n) toimeenpanevan piirikomitean ja kp:n Sudburyn kaupunkijärjestön osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ont. — Kommunistipuolueen Sudburyn järjestön sihteerirahastonhoitaja, S. G. Neil, on tavattavissa Vapauden toimituksessa, Liberty-rakennuksessa, Lorne-kadulla.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO, Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 261, Creighton Mine, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

CONMEEN S. j. osaston työkokoukset jokaisen kuun toinen sunnuntai; kirjeenvaihto-osote: A. Janatuinen, Mokomon P.O., Ont.

CODNERIN OSASTON kirjeenvaihto-osote on: M. Randala, L. Box 328, Rocky Mountain House, Alberta, Canada.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON osaston kokous on joka kuukauden 4:s sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. CONNAUGHT STA. ja METSÄMIESTEN UNIO-OSASTON osote: Box 35, Connaught Sta., Ont. Kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. INTOLAN osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 j. pp. Osote: S. J. Osasto, Intola, Ont.

S. J. NORTH BRANCHIN osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430, Port Arthur, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osoite: Box 29, Shaunavon, Sask., Canada.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 2 i.p.

DUNBLANEN S. S. OSASTON osote on: Box 18. Dunblane, Sask.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Second St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalla osotteella.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Urho Aalto, Box 16, Larder Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokainen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON TYÖKOKOUKSET pidetään osaston huoneustolla, 239 St. Antoine St., jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina, kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä, kello 2 iltapäivällä. Osaston kirjevaihto osoite: S. J. Montrealin osasto, 239 St. Antoine St., Montreal, Quebec.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. KENOGAMIN OSASTON kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai kello kaksi ip. Kirjeenvaihto-osote: V. Kangas, Box 180, Kenogami, Que.

L. W. I. U. of Canada Kenogamin osaston kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, kello 2 ip. osaston haalilla. Postiosote: Box 233, Kenogami, Quebec.

S. J. PORT ARTHURIN osaston kokoukset joka kuukauden 1:men sunnuntai; johtokunnan kokoukset kuukauden viimeinen tiistai; näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko; [illegible] jaosto kokoontuu joka toinen tiistai. Kaikkien kokousten aika on klo 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

ROUYN, QUEBECIN, S. J. osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai kello 2 ip. ja L. W. I. Union osaston kokous joka kuukauden toinen sunnuntai kello 1 ip. Postiosote: Box 91, Rouyn, Que.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 [illegible]— Kirjeenvaihto-osote: Malju Hela, Rose Grove, P.O Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN No. 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen klo 8 i.p. Osote: [illegible] Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. J. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1000 Belmont Ave., Chicago. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainitulla osotteella.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, väkituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja jatkoista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

STAR CAFE VIIHTYISÄN PUHdas ruokala. Ruokaa annoksittain. Huoneita vuorokausi- ja viikkomaksuilla. Virvokkeita saatavana. Star Cafe, Elm St. Aug. Annala. (TM

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee Kalle Peltoniemi, käyttää myös nimeä Karlo Niemi. Ole hyvä ja tule selvittämään asiasi kanssani pahempia seurauksia välttääksesi. Jos hän ei itse tätä huomaa, niin pyydän että joka tietää hänen nykyisen olinpaikkansa, olisi hyvä ja ilmottaisi allaolevalla osotteella: (172

Hjalmari Koivisto,
Box 42, Creighton Mine. Ont.

Missä olet veljeni Edu Edward Hill, o.s. Hokkanen. Ole hyvä ja anna tietoa itsestäsi. (177

Mr. Victor Hokkanen,
Camp Aimhi, North Windham, Maine

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

"Star Delicatessan"
40 Station St. — Sudbury, Ont.
Kaikenlaisia suolattuja ja savustettuja kaloja Lax, anjovis ja suolattuja silliä, mustia oliivia ja suola kurkkuja.

KELLOSEPPÄ

A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Wanupin Syysjuhlat

Elokuun 19 päivänä, kello 1 iltapäivällä

Ohjelmasta mainitaan puheita, runonlausuntakilpailu lapsille, y.m. Myöskin naisille kilpailua. — Illalla esitetään haalilla, alkaen kello 8 illalla, kaksi kappaletta

"Siemen perunat" ja "Kosimassa"
Molemmat yhdessä näyt.

LOPUKSI TANSSIA TUURIN SOITOLLA

Juhlamerkit 25 senttiä — Illalla rusetit 30 senttiä

Juhlakomitea.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

AGIT.-PROP.-KOMITEAN KOKOUS

on Liberty-haalilla tänään, maanantaina, kello 7 ip. Kaikkien jäsenten saavuttava, sillä käsiteltäväksi tulee tärkeitä asioita.

SUDBURYN KADUNPÄÄLLYSTYÖT

Kolmella kadulla, Baker-, McKenzie- ja Notre Dame-kaduilla lasketaan vesi- ja likaviemärijohtoja ennen päällystystyön alkamista. O'Connor-kadun konkreettipohjan pitäisi olla valmiina tänään. Drinkwater-kadun kulmauksessa oleva Cedar-kadun silta todennäköisesti on valmis liikenteelle elokuun 18 päivän aikoina.

FROODIN JA CREIGHTONIN RIKKAUDET RAJATTOMAT

Paikallinen porvarilehti kertoo, että Frood ja Creighton-kaivannot voivat tyydyttää maailman nikkelitarpeen seuraavan 75 vuoden ajan. Creighton-kaivannosta on saatu kaikkiaan 500,000 tonnia nikkeliä, seuraavana ollen Frood. Arvion mukaan edelleenkin pitäisi näillä kaivannoilla olla 75,000,000—100,000,000 tonnin nikkelimalmivarastot.

GROULXIN KUOLEMA SALAPERÄISYYDEN VARJOSSA

Kuolemansyiden tutkijalautakunta ei vieläkään päässyt selvyyteen viime maanantaina Chelmsfordissa kuolleena löydetyn Henry Groulxin kuoleman suhteen. Tapahtuman jälkeen epäiltiin hänen tulleen murhatuksi, vaan sittemmin luultiin hänen jääneen auton alle, ruhjoutuen kuoliaaksi.

S. J. OSASTON KOKOUS

Suomalaisen järjestön Sudburyn osaston kokous pidetään perjantaina t.k. 17 pnä, alkaen kello 8 ip. eikä tänään, kuten viimeisessä numerossa oli mainittu. Johtokunnan kokous tuntia ennen.

UUTISPOIMINTOJA

BRANDONIN SEUDULLA PUIDAAN

Brandon, Man., elok. 13. — Täällä on alettu vehnän puiminen viime viikon lopulla. J. A. Carnahan on saanut 40 bushelia vehnää eekkeriltä.

NEW LISKEARDISSA KUUSI MILJONÄÄRIÄ

NEW LISKEARD, Ont., elok. 13. — Täkäläinen sanomalehti New Liskeard Speaker sanoo kauppalassa olevan kuusi miljonääriä, jotka ovat ansainneet miljoonansa kaivosvaltausten myynnillä ja voitoilla kaivoksista.

Seitsemäntenä marraskuuta

Kirj. Ben Alexander

Englantilainen höyrylaiva Liverpool saapui Alexandriasta Odessaan lastatakseen viljaa. Vilja kuljetettiin suurilla proomuilla laivaan, joka oli ankkuroituna parin kilometrin päässä satamasta.

Marraskuun seitsemäntenä, Venäjän vallankumouksen kymmenvuotispäivänä, seisoi kaksi kiinalaista ja yksi neekeri, laivan värillinen miehistö, kapteenin kajuutanoven ulkopuolella. Kajuutan sisältä virtasi heitä vastaan konjakin ja havannasikaarin lämmin tuoksu. Kapteeni loikoi nojatuolissaan, välittämättä huomata miehiä.

— Anteeksi, kapteeni, sanoi lopulta eräs miehistä. Huomenna laiva lähtee. Ulkona juhla... saammeko mennä maihin.

Kapteeni kävi hehkuvan punaiseksi.

— Mikä juhla? ärjyi hän. Bolshevikkijuhla! ja te haluatte sinne mukaan. Ei koskaan!

— Meidän juhlamme. Proletaariatin juhla, sanoi kiinalainen ja väistyi äkkiä syrjään kapteenin raivoavan nyrkin tieltä.

— Ulos täältä! karjui kapteeni raivosta suunniltaan. Perämies, ajakaa ulos nuo koirat!

Perämies, joka olemukseltaan muistutti lihavuorta, kaappasi nuo pienet, kauhusta vapisevat olennot leveään syliinsä ja heilautti alas portaita. Sitten sulki hän luukun.

— Nyt ette pääse niinkään helposti maihin, nauroi hän.

Nuo kaksi kiinalaista ja yksi neekeri nousivat vaivaloisesti jaloilleen ja astuivat vaieten akkuna-aukkojen luo.

Tuolla etäällä laiturilla näkivät he suurten ihmisjoukkojen virtaavan ohitse ja kuulivat heikkoa kaikua Internationaalen säveleestä.

Siten seisoivat he kunnes hämärä laskeutui. Kun pimeys kävi vahvemmaksi, eikä rantaa enää näkynyt, ryömi neekeri varovaisesti kapeasta akkunaluukusta, kahden kiinalaisen seuratessa häntä. Notkeina kuin apinat heilauttivat he itsensä reelingin yli, irroittivat taitavasti yhden pelastusveneistä ja soutivat tottunein ja voimakkain käsin kohti rantaa.

He harhailivat pitkin tuntemattomia katuja ja vasta eräälle voimakkaasti valaistulle torille he pysähtyivät. Siltä varalta, etteivät eksyisi, pitelivät he toisiaan kädestä. Tori oli täynnä kansaa. Eräs mies seisoi puhujakorokkeella ja puhui voimakkaasti elehtien. Kun hän lopetti, huusivat kaikki eläköötä, ja neekeri ja kaksi kiinalaista huusivat mukana.

Sitten soitettiin ja kaikki lauloivat.

Eräs nuori, punaiseen puseroon puettu työläinen huomasi nuo kolme toverusta. Hän lähestyi heitä ja sanoi englannin kielellä:

— Tervetuloa, toverit. Tänään on meidän juhlamme. Proletariaatin juhla. Olemme vapautuneet kapitalismin kahleista. Nyt on teidän vuoronne, ja hän taputti ystävällisesti neekeriä olkapäälle.

Nuo kolme vaikenivat hämillään, tottumattomia kun olivat noin ystävälliseen kohteluun.

— Hieno juhla. Kaunista soittoa, sanoi lopulta toinen kiinalaisista. Missä toveri on oppinut englannin kieltä?

— Sitä opin ammattikoulussa. Oletteko kauan olleet Venäjällä?

— Juuri tulimme, sanoi neekeri ja näytti hampaitaan.

— Silloin olette meidän vieraitamme, sanoi työläinen iloisena. Halloo, toverit, sanoi hän kääntyen erään pienen keskustelevan työläisryhmän puoleen. Täällä meillä on eräitä sorretun Kiinan ja Afrikan orjien edustajia. Emmekö näytä heille, miten meillä eletään?

— Tietysti, tietysti! huusivat kaikki nauraen. Tulkaa, tulkaa toverit, ja niin veivät nuo hämillään olevat värilliset miehet mukaansa.

Sitten oli kaikki kuin unessa. Sotilasparaateja... Näyttelyhuoneistoja.... Laulua.... Tanssia ulkoilmassa.... Pioneeriparaateja.... Soittoa.... Soitoa.... Soittoa....

Nuo kolme rumaa raukkaa, jotka eivät vielä koskaan olleet saaneet nautia mitään niin suurta iloa, olivat kuin humaltuneina.

— Venäjä hyvin hieno, sammaltelivat he. Neuvostotasavalta. Me myöskin teemme meille neuvostotasavallan.

— Erinomaista, nauroivat työläiset. Teidän aikanne tulee kyllä vielä, olkaa varmoja siitä.

Kun he sitten myöhään yöllä palasivat takaisin pikku laivaan, lauloivat ja naureskelivat he.

Vene rasahti laivan kylkeen. Jälleen hyppäsivät he reelingin yli.

Mutta heidän ei tarvinnut vetää venettä ylös. Sillä laivalla kohtasivat he perämiehen, joka olemukseltaan muistutti lihavuorta, ja viisi matruusia.

Sitten ruoskittiin heitä kauan ja armottomasti.

Kun he makasivat rikkilyötyinä lavitsoillaan ja laivan hiljalleen alkaessa etääntyä satamasta, nousivat he tuskistaan välittämättä ja katsoivat akkunaluukuista. Aurinko juuri nousi. Ranta hehkui punaisena — punaiset olivat myöskin heidän veriset ruumiinsa.

— Meidän aikamme tule vielä, meidän aikamme tulee vielä, kuiskasi neekeri ja kaikuna vastasivat molemmat kiinalaiset:

Se tulee.

Toht. P. R. Wilson
Hammaslääkäri
Ennen ollut Timminsissä ja Schumacherissa
Uusi konttori avattu
487 Ouellette Ave.,
WINDSOR, ONT.
Täyttö-, päälys-, silta- ja kultatyötä

LABERGE LUMBER COMPANY
rakennustarpeita
Täydellinen varasto

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itseään vaivaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell.
Teiltä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillereitä sisällisesti nautittavia, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetetään postissa postikulut suoritettuna $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Canadan Paras Jauho

Tekee Leipomisen Paremmaksi

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

—— VÄLITTÄÄ ——

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko .... .50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta 1.50
Steinin Cold Cream 1.25
Partaliimaa .... .75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym. .... .75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää .... .50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä .... .40
Nenäkittiä .... .40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria .... .75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi .... .75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

HARVESTERS! 44,000 WANTED

$15.00 TO WINNIPEG Plus half a cent per mile beyond to all points in Manitoba, Saskatchewan, Alberta,—Edmonton, Tannis, Calgary, MacLeod and East.
PLUS TAX — RETURNING—Half a cent per mile to Winnipeg, plus $20.00 and tax to destination.

Lähtee Sudburysta 4.45 epp. elok. 21 p. 4.55 epp. elok 31 p.
Lähtee Sudburysta 10,55 jpp. elok. 21 p.

Through cars from other principal points connecting with above special trains. For details consult local Canadian National Agents
Through Trains—Comfortable Colonist Cars—Special Cars for Women and Children
Travel **CANADIAN NATIONAL**

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Lähtee Sudburysta 9.30 jpp. saapuen Torontoon 7.10 ep.
Lähtee Sudburysta 10.55 jpp. saapuen Torontoon 7.40 epp.
Päivittäin paitsi lauantaina

Lähtee Torontosta 9.00 jpp. saapuen Sudburyyn 5.40 epp.
Lähtee Torontosta 10.35 jpp. saapuen Sudburyyn 7.45 epp.
Päivittäin paitsi sunnuntaina

Nauttikaa mukavuudesta matkustaessanne täysi teräksisissä standard seurustelu makuuvaunuissa. Etelään menevä vaunu käytettävänne 9:30 j.p.p. Makuuvaunu Torontosta viipyy Sudburyssa sopivaan ylösnousuaikaan saakka. Radiolla varustettu näköala-osastovaunu.
Tehkää etukäteen tilaukset ja kysykää tietoja puhelimen kautta
Konttori 174 — Asemalle 337
Hyvä palvelus Winnipegiin ja Länsi-Canadaan
MATKUSTAKAA CANADIAN NATIONAL RAUTATIELLÄ
F. P. Nelson, Dist. Pass. Agent,
North Bay, Ont.

P. MORRISON
AUTOJEN MYYJÄ
ELM ST. — Autotalli lähellä C. P. R:n asemaa. — SUDBURY
STUDEBAKER — PONTIAC AUTOJA
J. V. Venhola, suom. myyjä
Erikoisen hyviä taattuja, käytettyjä autoja kohtuhinnoilla.

HAMMASLÄÄKÄRI Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälysty- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto, puhelin 1189.
Sudbury — Ontario.

Ruoka- ja lihatavarakauppa
Mr. Arvo Pelkola
253 Regent St. — Puhelin 908W
SUDBURY, ONT. (M

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Aaron Linder
Hyväksi tunnettu, chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustaja, tulee olemaan Port Arthurissa ja ympäristöllä jonkun aikaa, ottaen valokuvien suurennus- ja maalaustyötä vastaan. Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Postin kautta voidaan myös lähettää isonnustyötä, osoitteella Box 393, Port Arthur, Ont. Kaikki työ taataan. (M

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB.
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

LUONNON-PARANTOLA
NAUGHTONISSA ON AVOINNA KAIKKINA AIKOINA
Ida ja Otto Ylönen
NAUGHTON — ONTARIO
Osoite Sudburyssa:
—Puhelin 276—
132 Elm St. — Box 1111

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

ELGIN LUNCH
Ruokaa aterioittain joka aika.
Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla
J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

TILATKAA VAPAUS!